

Eşitlik ve özgürlük için mücadeleye devam

Kadınlar, tarih boyunca hakları için mücadele etti ve etmeye devam ediyor. İş yerinde, sokakta, evde ve toplumsal yaşamın her alanında var olma mücadelesi veren kadınlar, eşitlik ve adalet taleplerinden asla vazgeçmiyor. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla gazetemizin sayfalarını, eşitlik ve özgürlük için direnen kadınlara ayırdık ● Sayfa 2, 5, 7, 8, 9, 10'da

Uluslararası Altın Kelebek gibi bir şey!

ALPER TURGUT 7'DE

Oscar gecesinin öne çıkan müzik hadiseleri

MELİS DANIŞMEND 11'DE

İyi ki doğdu günlerimiz

İZEL ROZENTAL 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 306

MARGUERITE YOURCENAR 5'TE

İklim Kanunu çözüm olacak mı?

TBMM Çevre Komisyonu'nda kabul edilen İklim Kanunu Teklifi'ni Ekosfer Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Gürbüz ile konuştuk. Gürbüz, "Türkiye'nin emisyonlarının yüzde 70'inden fazlası enerji sektörüyle ilişkili. İklim Kanunu başta kömür olmak üzere, bu kaynakların kullanımının nasıl azaltılacağına dair bir yol haritası çizmiyor" dedi ● Sayfa 4'te

NAĞMELERİN GÜÇLÜ SESİ SUSTU...

Kendine has ses tonu, beyefendi tavırları, toplumun ezilenlerine ithaf ettiği güçlü ezgileriyle milyonların gönlüne taht kuran usta sanatçı Edip Akbayram hayata veda etti. Kadıköylü komşumuz, yıllarını çok sevdiği semti Moda'sında geçiren Akbayram, medya görünürlüğünü sevmemesine rağmen, gazetemize iki kere röportaj vermiş; müziğini ve hayata bakışını paylaşmıştı ● Sayfa 11'de

Kadıköy'de dayanışma sofraları

» Kadıköy Belediyesi, Ramazan ayı boyunca kurduğu iftar sofraları ile dayanışma ruhunu yaşatacak. Belediye ayrıca ihtiyaç sahibi ailelere gıda, temizlik gibi temel ihtiyaç malzemelerinin alınabileceği alışveriş kartı desteği de sağlıyor ● Sayfa 3'te

"Beyin Fırtınaları" başladı

» Kadıköy Belediyesi ve İdeaPolitik Enstitü işbirliğiyle düzenlenen "Kadıköy Beyin Fırtınaları" panel serisi başladı. Serinin ilk paneli "Türkiye Neden Demokratik Değil? Ne Yapmalı?" da demokrasinin sorunları konuşuldu, çözüme yönelik fikirler paylaşıldı ● Sayfa 3'te

Çocuk korusu başvuruları başladı

İBB tarafından kurulan İstanbul Çocuk Korusu, 7-13 yaş arasındaki çocukları müzikle buluşturuyor. Başvurular için son tarih 20 Mart ● Sayfa 6'da

Obeziteye karşı farkındalık

Kadıköy Belediyesi, obezite ile mücadele konusunda toplumu bilinçlendirmek ve sağlıklı yaşamı teşvik etmek amacıyla "Farkındalık Yürüyüşü" düzenledi ● Sayfa 12'de

BELEDİYENİN **KADIN** ÇALIŞMALARI**8 Mart dolayısıyla Kadıköy Belediyesi'nin kadına yönelik şiddeti önlemek ve kadınları güçlendirmek için yaptığı çalışmaları derledik****SOSYAL SERVİS**

Kadıköy Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nün bünyesinde hizmet veren sosyal hizmet merkezleri, sosyal hizmet uygulamalarının belediye bünyesinde, sosyal hizmet merkezlerinde bütüncül ve koordineli bir şekilde meslek elemanları tarafından yürütüldüğü bir birim. Ekonomik yoksunluk yaşayan ya da hakları ile ilgili bilgi sahibi olmak isteyen kadınlar sosyal servis birimlerinden destek alabiliyor. Kadın hakları ve şiddetle mücadele ile ilgili atölyeler ve eğitim programları da bu merkezlerde yürütülüyor.

KADIN YAŞAM EVİ

Kadıköy Belediyesi tarafından Türkiye'de ilk kez hayata geçirilen "Kadın Yaşam Evleri" projesiyle, şiddet mağduru kadınlar 12 yaşından büyük oğulları veya özel gereksinime ihtiyacı olan çocuklarıyla birlikte güvenli bir ortamda kalabiliyor. Kadınların çocuklarıyla birlikte şiddetten uzak yeni bir yaşam kurabilmeleri, bağımsızlık kazanmaları ve sosyal destek bulmalarını amaçlayan proje kapsamında kadınların bu evlere yönlendirilmesi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından organize ediliyor. Kadın Yaşam Evi, kadın ve çocukları güçlendirmeyi ve şiddet döngüsünü sonlandırmayı amaçlayan bir destek projesi olma özelliği taşıyor.

ALO KADINA ŞİDDET HATTI

Fiziksel, psikolojik, sosyal, duygusal, cin-

bağlı olarak işleyen sığınma evi, 18 yaş üzeri kadınların ve varsa yanlarındaki çocuklarının öncelikle şiddet ortamından uzaklaşmalarını ve güvenli bir ortamda barınmalarını sağlıyor.

KADIN DAYANIŞMA BİRİMİ

Kadına yönelik her türlü ayrımcılıkla mücadele etmek, kadın örgütlenmesini ve dayanışmasını güçlendirmek amacıyla hizmet veren Kadın Dayanışma Birimi, öncelikli olarak şiddete maruz kalan kadınlara bilgilendirme ve yönlendirme yapıyor. Kadın Dayanışma Birimi, kadınların toplumsal ve ekonomik hayata katılımlarını, yerel yönetimlerde daha etkin olmalarını sağlamak amacıyla politikalar geliştiriyor.

TOPLUMSAL EŞİTLİK BİRİMİ

Toplumsal Eşitlik Birimi, Toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinde, çocuklar, kadınlar, LGBTİ+ bireyler gibi birçok farklı grubun hakları için çalışmalar yapıyor.

POTLAÇ

Kadıköy Belediyesi, kadınların kendi hayatları üzerinde söz sahibi olmaları, sosyal ve ekonomik yönden güçlü olmaları için 2016 yılında Potlaç projesini başlattı. Kısa sürede önemli bir dayanışma ağı olan proje 2019 yılında kooperatife dönüştürüldü. Potlaç, belediyenin desteği ile el emeği üretim atölyesi "Potlaç Atölye", el emeği hediyeelik eşya dükkânı "Potlaç Dükkân", kadınların mal ve hizmet ürettiği, kadın istihdamının sağlandığı "Potlaç Kafe" ve stant organizasyonları ile faaliyetlerini sürdürüyor.

CİNSEL SAĞLIK/ÜREME SAĞLIĞI BİLGİLENDİRME VE DANIŞMANLIK MERKEZİ (CİSAM)

Türkiye'de ilk kez bir yerel yönetim tarafından hizmete açılan cinsel ve üreme sağlığı

merkezi olma özelliğine sahip olan CİSAM, başvuran herkesin ücretsiz destek alabileceği kurumlardan biri. Her yaştan bireye cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda hizmet veren CİSAM, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinde herkesin cinsel sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak amacıyla kuruldu. Merkez, başvuran bireylerin bilgi ve danışmanlık almasının ardından jinekolojik muayene, ultrasonografi, gebelik takibi, RİA uygulaması, Crio uygulaması, Smeare ve HPV testi gibi, sağlık hizmetleri ile buluşması için gerek Kadıköy Belediyesi tarafından sağlanan gerekse de Kadıköy sınırları içindeki diğer sağlık kurumlarıyla işbirliği yapıyor.

EĞİTİM HİZMETLERİ

Kadıköy Belediyesi kadın çalışmaları kapsamında sunulan eğitim ve atölyeler de şöyle:

► Meslek edindirme kursları:

Sosyal Hizmet Merkezleri'nde imaj yönetimi, dans, yaşam koçluğu, dijital girişimcilik, fotoğrafçılık, tiyatro, dil kursları gibi çeşitli alanlarda kurslar düzenleniyor.

► Flört Şiddeti Farkındalık Atölyesi:

Üniversite ve lise öğrencilerine yönelik, toplumsal cinsiyet, şiddet türleri ve güvenli ilişki dinamiklerini uygulamalı olarak ele alan bir atölye çalışması düzenleniyor.

► Kadının İnsan Hakları Programı (KİHEP):

Kadın Derneği ile işbirliği içinde, psikolog, sosyal hizmet uzmanı ve sosyologlar tarafından yürütülen eğitim ve danışmanlık hizmetleri kapsamında uygulanıyor.

► Kadın Sağlığı Eğitim Programı (KSEP):

Kadıköy Belediyesi ile Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı'nın işbirliğiyle, koruyucu sağlık davranışlarını geliştirmeye yönelik eğitimler veriliyor

► "Kadın Kaynakçılar Yetiştiriyor!" projesi:

Ataköy Soroptimist Kulübü ve Gedik Eğitim Vakfı işbirliğiyle, kadınların mesleki becerilerini geliştirmeye ve ekonomik bağımsızlık kazanmalarına destek olunuyor.

► **Gebe Okulu:** Doğum sonrası anne ve bebeğin takibi, bebek bakımı ve beslenmesi konularında bilgilendirme ve eğitim programı ile yaşam kalitesinin artırılması hedefleniyor.

► **Menopozu Beklerken Programı:** Kadınların menopoz süreci hakkında yeterli bilgiye sahip olmaları ve yaşam kalitelerinin yükseltilmesi amacıyla düzenlenen eğitim programıdır.

KADINLARIN ELİNDEN KADIN ÇALIŞANLARA 8 MART HEDİYESİ

Kadıköy Belediyesi, kadın çalışanlarına 8 Mart hediyesi için kadınların elinden renkli boncukların aksesuara dönüştüğü "Ortak Üretim ve Dayanışma Atölyesi" düzenledi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi, Tasarım Atölyesi Kadıköy'de 26 ile 28 Şubat tarihlerinde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında ortak üretim ve dayanışma atölyesi düzenledi. Potlaç Kadın Kooperatifi üyesi kadınlar, Kadıköy Belediye Meclisi kadın üyeleri, kadın mahalle muhtarları, üretim ve dayanışma atölyesinde bir araya geldi; Kadıköy Belediyesi kadın çalışanlarına 8 Mart'ta hediye verilmesi için renkli boncuklardan telefon, çanta ve anahartalık aksesuarı yaptı. Renkli boncuklarla, 8 Mart'ın ruhunu yansıtan "kadınız eşitiz", "kadın dayanışması", "birlikte güçlüyüz" yazıları yazıldı.

Kadınların sohbet ve müzik eşliğinde keyifli ürettiği dayanışma etkinliğini Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ile Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik de ziyaret etti.

"ÜRETEK KADINLARIN İLÇESİ"

"Hepinizin emeğine sağlık" diyerek konuşmasına başlayan Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, "Kadıköy üreten kadınların ilçesi. Kadınlara yine hediye kadınlara seçsin diye üreten kadınlardan

emeği kadınlarla 8 Dünya Emekçi Kadınlar Günü için güzel bir çalışma yaptık. Kadının elinin değdiği her şey güzel olur. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününüz kutlu olsun." dedi.

"MÜTHİŞ BİR DAYANIŞMA ÖRNEĞİ"

Çok güzel bir emekle ürünler tasarlıyorsunuz diyen CHP İl Başkanı Özgür Çelik de şunları söyledi: "Burada müthiş bir dayanışma örneği sergileniyor. Bu ortamı oluşturan Belediye Başkanımıza ve çalışma arkadaşlarına yürekten teşekkür ediyorum. Dayanışma ile üretimlerin gerçekleşmesi için bu ortamlar çok önemli. Yerel

yönetimlerde kadına yönelik farklı çalışmaları hayata geçiriyoruz ve geçirmeye de devam edeceğiz. Masalarda kıymetli şeyler ürettiyor, hepsinde farklı slogan var; "kadınız eşitiz" gibi. İnsanlık tarihinin başlangıcından itibaren bir bütünün iki eşit parçasını erkekler ve kadınlar oluşturdu. Ama ne yazık ki hayatın hiçbir alanında eşitlik sağlanamadı. Hem sokakta hem aile içinde şiddet devam edi-

yor. İşyerindeki eşitsizlik de devam ediyor. Türkiye'nin kadına yönelik şiddet ve eşitlik konusunda karnesi de biraz zayıf. Bu tür çalışmalar eşitlik mücadelesini ve kadın emeğinin mücadelesini simgeliyor. Bunun için hepinize yürekten teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum."

"BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ"

Potlaç üyesi olan, yaptığı boncuk tasarımlarıyla etkinliğe katkı sunan Begüm Perese Gülderen, "Çocukluktan beri boncuklarla uğraşıyorum. Kişiye özel boncuk tasarımları yapıyorum. Bir yıldır da Potlaç'ı yapıyorum. Yaptığım boncuk tasarımlarıyla sloganlar birleştirdi, kadınların elinden Kadıköy Belediyesi'nde çalışan kadınlar için hediyeye dönüştü. Büyük ve güzel bir organizasyon oldu. Kız kardeşlik ettik. Birlikte güçlüyüz ve yalnız yürümeyeceğiz." şeklinde konuştu.

Potlaç Kadın Kooperatifi Başkanı Çiçek Erduran da "Çok güzel bir dayanışma örneği. Potlaç kadınları bir arada üretirken görmek mutluluk verici. Potlaç projesi zaten dayanışma temelinde kurulan ve dayanışmayı çoğaltan bir proje. Kadıköy Belediyesi kadın çalışanlarına 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde verilecek hediyeyle birlikte tasarladık. Çok anlamlı bir etkinlik oldu." ifadelerini kullandı.

"ÜRETMEK ÇOK KEYİFLİYDİ"

Üretime katkıda bulunmak için atölyeye katıldığını söyleyen Marmara ve Mimar Sinan Üniversitesi'nde öğretim üyesi olan Sevtap Aytuğ da şunları söyledi: "Kadınlarla bir arada olmak ve birlikte üretmek çok güzel. Keyifli bir ortam. Ağzımız tatlınsın diye de Manisa Turgutlu'da katkısız bir şekilde ürettiğimiz kuru üzüm getirdim. Kız çocukları güçlü bir şekilde yetişsin. Bu çok önemli."

Güçlü Kadınlar, güçlü Kadıköy

Kadıköy Belediyesi ile Kadının İnsan Hakları Derneği arasında 2017 yılında imzalanan Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP) protokolü yenilendi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi ile Kadının İnsan Hakları Derneği arasında 2017 yılında imzalanan Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP) protokolü yenilendi. Kadıköy Belediyesi'nde gerçekleşen imza törenine, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı Koordinatörü Duygu Dokuz ile Program Sorumlusu Hande Yüksel, Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Sevnur Yıldırım Doğan, Kadıköy Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdür Vekili Şadiye Narin, Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nde görevli sosyolog, psikolog ile sosyal hizmet uzmanları katıldı.

"KADINLARIN GÜÇLENMESİ AMAÇLANIYOR"

Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı Koordinatörü Duygu Dokuz, programın yerelde kadınları hakları konusunda güçlendirmeyi amaçladığını belirterek "Bu program Türkiye genelinde 30 yıldır uygulanıyor. Belediyelerin de destek verdiği bir program. Bu programa katılan kadınların siyasete yöneldiğini de görüyoruz. Muhtar, belediye meclis üyesi ve belediye başkanı adayı olan ve seçilen kadınlar var." dedi. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı da "Güzel bir program. Elinize sağlık. Kadıköy olarak kadınların ilgili çalışmalarda öncü olmak istiyoruz. Hedefimiz de bu yönde zaten. Sizlerle işbirliğini artırmak için çalışmalara devam edeceğiz." diye konuştu.

Kadıköy Belediyesi ve İdeaPolitik Enstitü işbirliğiyle düzenlenen "Türkiye Neden Demokratik Değil? Ne Yapmalı?" paneli, Kadıköy Belediyesi Kozyatağı Kültür Merkezi'nde gerçekleşti. Panelde demokrasinin sorunları ve sorunların çözüm yolları konuşuldu

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi ve İdeaPolitik Enstitü işbirliğiyle düzenlenen Kadıköy Beyin Fırtınaları panel serisinin ilki, "Türkiye Neden Demokratik Değil? Ne Yapmalı?" başlığıyla 1 Mart Cumartesi günü Kadıköy Belediyesi Kozyatağı Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

İdeaPolitik Genel Direktörü ve siyaset bilimci Doç. Dr. Can Kakışım'ın moderatörlüğünü üstlendiği panelin konuşmacıları siyaset bilimci Prof. Dr. Ersin Kalaycıoğlu ile gazeteci Orhan Bursalı'ydı.

Panelde Türkiye'nin demokratikleşme sürecindeki engeller ve çözüm yolları ele alındı.

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, açılış konuşmasında Türkiye'nin ekonomik sıkıntılar, hukuk devleti ilkelerinin zedelenmesi ve toplumsal birlikteliğin zayıflaması gibi pek çok sorunla karşı karşıya olduğunu vurgulayarak "Kadıköy Beyin Fırtınaları fikri de böyle bir istekle doğdu. Ülkesini seven, ülkesi için endişelenen, kurtuluş adına söyleyecek sözü olan insanlar bir araya gelsin, konuşsun, tartışsın, ülkesinin geleceğine kendisi sahip çıksın istedik. Bu anlamda, ilk toplantı konumuzu da demokrasi olarak belirledik." dedi.

"UMUT VERECEK"

Türkiye'nin eskiden de çok demokratik bir ülke olmadığını söyleyen Mesut Köseadağı, "Ancak hiçbir zaman şimdiki kadar keyfi bir yönetime tanık olmamıştık. Demokrasi öyle önemli bir değer ki ondan uzak kaldığınızda diğer tüm alanlarda gerilersiniz. Ekonomiye, ülkenin dış politik imajını ve toplumsal huzuru etkiler. Bugün ülkemizden memnun değilsek, bu halkın daha iyi yaşam koşullarını hak ettiğine inanıyorsak, onun için çıkış yolları arıyorsak öncelikle demokrasiyi tartışmalı, onu ülkemizde daha sağlam temellere oturtmanın imkanlarını düşünmeliyiz. Dolayısıyla bu toplantıdan elde edilecek çıktılar, sonraki oturumlarımız için de bize değerli doneler verecektir. Kadıköy Beyin Fırtınaları'nın ülkemize hak ettiği fikirsel dinamizmi kazandırmakta bir nebze bile olsa katkı sağlaması bizlere mutluluk vere-

cektir. Umarız Kadıköy'den yakmaya çalıştığımız umut ateşi ülkemizin farklı yerlerinde de karşılığını bulur." ifadelerini kullandı.

Panelin moderatörü Doç. Dr. Can Kakışım, etkinlik boyunca ülkesi için söz söylemek isteyen herkese düşüncelerini ifade etme fırsatı sunduklarını, bunun bir tartışma kültürü yaratma amacı taşıdığını söyleyerek panelistlere söz verdi.

"ÖZGÜR BİR ÜLKE DEĞİLİZ"

Panelin ilk konuşmacısı olan Prof. Dr. Ersin Kalaycıoğlu, Türkiye'nin demokrasiye geçişinin 1945'te başladığını, ancak demokratik gelişmenin kesintiye uğradığını ifade etti. Kalaycıoğlu, "Türkiye Freedom House'un hesaplamasına göre sadece 1973 ile 1980 yılları arasında özgür olan bir ülke. Onun dışında yarı özgür. Bu yarı özgürlük de 2017 yılı sonu itibarıyla son buldu. Max Weber'in de bir tabiri olan sultanizm rejimi kuruldu. Bir başkan var ama bütün siyasi kararları yürütme olarak o alıyor. Yürütmenin içinde bakanlar ve bakanlıklar yok. Kabine diye bir kurum yok. Tek kişi yürütme olarak şahsi karar veriyor. Kişinin ruh haline göre her şey değişiyor. Kamu bürokrasisinin bir etkisi yok. Önemi de yok. Anayasa ve yasalar ayak bağı olarak görülüyor. Yolsuzluklar,

yozlaşma ile büyük bir gelir dağılımı bozulması ile yürüyor. Bunların ortaya konulması ve tepki verilmesi durumunda ise tepki verenleri susturarak ve yasaklarla yola devam ediyor. Böyle bir yapı oluşturulmuş durumda." diye konuştu.

"Bizdeki liderlik kültürü patolojik bir iktidar tutkusu içindedir." diyen Ersin Kalaycıoğlu "İktidar benimdir paylaşılmaz, ortaklaşa olarak kullanılmaz." düşüncesi var. Koalisyonlar bir baş belası olarak kabul edildi. Koalisyonla çalışmak için elimizden gelen yapıldı. Ama 1973 ile 1980 arası Türkiye'deki koalisyon dönemidir. Türkiye'nin demokratik olarak kabul edildiği bir dönemdir. Bu bize şunu gösteriyor. Demokrasi olacaksa koalisyonlarla yaşamayı öğreneceğiz. Siyasi liderler birlikte çalışmayı ve yaşamayı öğrenecek. Ya öğrenecekler ya demokrasi olmayacak." diyerek ülkede demokrasinin oluşması ve yaşaması için koalisyonla çalışmanın zorunlu olduğunu belirtti.

"KONUŞMALIYIZ, ÜRETMEİYİZ"

Gazeteci Orhan Bursalı da, Türkiye'de büyük bir demokrasi açığı olduğunu vurgulayarak "Hükümet bu dönemi ileri demokrasi olarak niteliyor. Özgürlük var ama uygulamada özgürlük

yok. Anayasada sahip olduğumuz haklar yazıldığı halde uygulanmıyorsa şizofrenik bir durum ortaya çıkıyor. 20 yıldır anayasasız ve yasadışı bir dönem yaşıyoruz. Türkiye ekonomik krizler ve çöküşler yaşadı ama bugünkü çöküş hepsinden farklı. Eşitsizlik, liyakatsizlik, güvencesizlik... Tek adam rejiminin getirdiği siyasi ve ekonomik çöküş. Ne yapmalıyız? Bu durumdan çıkmak için binlerce tartışan, konuşan, üreten toplum lideri lazım. Seçime gitmek de çok önemli. Oy vermek gerekiyor. Sandığa gideceğiz."

Kalaycıoğlu da oy vermenin önemine değindi ve şunu söyledi: "Seçimde oyumuzu kullanacağız. Sandığa gideceğiz. Hatta yanımızda bir kişi de alarak onu da oy vermeye götüreceğiz."

"SİYASETEN ÜMİDİ KESMEMELİYİZ"

Demokrasinin sorunlarının masaya yatırıldığı ve çözüm yolları için fikirlerin dile getirildiği panelin sonunda Doç. Dr. Can Kakışım, demokrasinin sorunlarının çözümü için taban siyasetinin, oy kullanmanın, siyasetten ümidi kesmemenin ve parti içi demokrasinin güçlenmesi gerektiğini söyledi.

Panel, katılımcıların aktif katılımıyla, bir sonraki etkinlik için de çağrı yaparak sonlandırıldı.

Kadıköy Belediyesi'nden iftar sofraları

Kadıköy Belediyesi, Ramazan ayı boyunca iki mahallede iftar sofraları kurarak dayanışma ruhunu yaşatacak. Eğitim Mahallesi Açıkgoz Sokak ve Fikirtepe Mahallesi Bahçem Sokak No: 2 adreslerinde düzenlenen iftar programlarına tüm Kadıköylülere davetli. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, Ramazan'ın ilk iftarını Fikirtepe Mahallesi'nde kurulan iftar sofrasının komşularıyla birlikte açtı. Köseadağı "Ramazan'ın ilk iftarını Fikirtepe'deki çadırımızda komşularımızla birlikte yaptık. Ramazan boyunca farklı noktalardaki çadırlarımızda komşularımızı misafir etmeye devam edeceğiz. Sağlık ve afiyet dolu sofralarda buluşmayı dilerim." dedi. Ramazan ayının manevi atmosferinde birlik ve beraberliği güçlendirmeyi amaçlayan etkinlik, ilçe sakinlerine sıcak bir iftar sofrasında bir araya gelme fırsatı sunacak.

Hayırlı Ramazanlar

Ramazan Ayı Boyunca Kuracağımız İftar Sofralarımıza Davetlisiniz.

Eğitim Mahallesi
Açıkgoz Sokak

Fikirtepe Mahallesi,
Fikirtepe Spor Kulübü Tesisleri
E-5 Yanı

Prof. Dr. Serhat ÇITAK

Psikiyatrist ve Psikoterapist Dr.Serhat ÇITAK, Kadıköy'de bulunan kişisel muayenehanesinde hasta kabulüne başlamıştır.

Bilgi ve Randevu için:
+90 545 420 60 33
www.drserhatcitak.com

Caddebostan Mah. Operatör Cemil Topuzlu Cad.
Başaran Apt. B Blok No:121 D:9 Kadıköy/İstanbul

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:

- 24 Saat Doktor Hizmeti
- 24 Saat Hemşire Hizmeti
- Fizik Tedavi Merkezi
- Diyaliz Hizmeti
- Laboratuvar Hizmeti
- Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
- Konaklama Hizmeti
- Temizlik Hizmeti
- Yemekhane Hizmeti
- Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
- Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

Hizmet Grubu:

- Alzheimer
- Demans
- Geriatri
- Palyatif (Yatağa Bağımlı)
- Parkinson
- ALS
- NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
- PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altintepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

● Erhan DEMİRTAŞ

İklim Kanunu Teklifi, geçen hafta TBMM Çevre Komisyonu'nda kabul edildi. Teklife göre, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, kamu yararı gözetilerek alınacak tedbirlere ve düzenlemelere süresinde uymakla ve bunları uygulamakla yükümlü olacak. Ulusal Katkı Beyanı, net sıfır emisyon hedefi ile İklim Değişikliği Başkanlığı'nın yayımladığı strateji ve eylem planları doğrultusunda sera gazı emisyonları azaltılacak. Strateji ve eylem planları dönemsel olarak ulusal ölçekte hazırlanacak, uygulanacak ve uygulanması izlenecek.

Teklifte İklim Değişikliği Başkanlığı'nın görev ve sorumlulukları netleştirildi. Kurumlar arası koordinasyon, faaliyetler ve standartlar başkanlıkça belirlenecek. Başkanlık, sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum faaliyetlerine ilişkin ilerlemeleri izleyecek. Karbon fiyatlandırmasına ilişkin piyasaya dayalı mekanizmaları düzenlemek de Başkanlığın yetkisinde olacak. Emisyon Ticaret Sistemi (ETS), Başkanlık tarafından kurulacak ve bu kapsamda tahsisatların dağıtımı yapılacak. Net sıfır emisyon hedefinin sağlanmasına yönelik emisyonların dengelenmesi için orman, tarım, mera ve sulak alanlarda karbon yutağı kayıplarını engellemek üzere ilgili kurum ve kuruluşlar tedbirler alacak. İklim değişikliğinin etkilerine karşı su kaynaklarının yönetimi sağlanacak. Denizel ve karasal korunan alanların niteliği ve oranı yükseltilecek. Kanun teklifinde belirtilen uygulama ve planlama araçlarına ilişkin hazırlama ve uyarlama yükümlülükleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca en geç 31 Aralık 2027 tarihine kadar yerine getirilecek. Cumhurbaşkanı, bu süreci bir yıla kadar uzatabilecek.

“SOMUT ADIM ATILMIYOR”

İklim Kanunu Teklifi, iklim krizinin yarattığı ve ortaya çıkaracağı sorunları çözebilecek mi? Çevre örgütlerinin, STK'ların ve bilim insanlarının “kapsayıcılıktan uzak” eleştirisinde bulunduğu kanunun eksikleri neler? Ekosfer Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Gürbüz ile konuştuk. İklim krizi gibi hayatın neredeyse her alanına dokunan bir sorunu çözmek için kapsayıcı bir düzenlemenin yapılması gerektiğine işaret eden Gürbüz, “Ancak hükümet, muhataplarına danışmadan ya da

Gürbüz'e göre kanunun en büyük eksikliği sorunu çözmeye adanmış somut adım atılmaması ve kangrene dönmüş konuların es geçilmesi. “Türkiye'nin iklim krizine katkısının durdurulması sera gazı emisyonlarının azaltılmasına bağlı.” diyen Gürbüz, şunları söyledi: “Sera gazı emisyonları enerji, ulaştırma, tarım, ormancılık ve sanayi gibi belli başlı sektörlerdeki

duymak istemedikleri önerileri söyleyecek kişi ve kurumları sürece dahil etmeden ilerledi, bu da bizi içi boş bir kanun ile karşı karşıya bıraktı. İklim Kanunu Teklifi bu hatanın sonuçlarını gözler önüne koydu zaten. Herkesin eleştirdiği hatta sivil toplum örgütlerinin geri çekilmesini istediği bir metin çıktı ortaya.” dedi.

insan faaliyetleri nedeniyle ortaya çıkıyor. İşin başında da fosil yakıt dediğimiz petrol, kömür ve gaz kullanımı var. Türkiye'nin emisyonlarının yüzde 70'inden fazlası enerji sektörüyle ilişkili. İklim Kanunu başta kömür olmak üzere, bu kaynakların kullanımının nasıl azaltılacağına dair bir yol haritası çizmiyor. Trafik Kanunu üç kez kırmızı ışık ihlali yaparsanız ceza veriyor, İklim Kanunu ise ne kömür kullanmayı sınırlıyor ne de kömürden vazgeçme konusunda kademeli bir takvim ortaya koyuyor. Suçun ne olduğunu tanımlamıyor, önleyici ceza önermiyor. Çözümü teşvik edecek yasal bir altyapı da sunmuyor. Bağlayıcı bir seragazı emisyon azaltım hedefi konulabilirdi örneğin. Almanya'nın iklim kanununda 2030'a kadar seragazı emisyonlarının yüzde 65 oranında azaltılması hedeflenmiş. Bizde tek referans noktası 2053 net sıfır emisyon hedefi ama oraya nasıl gidileceğine dair bir yol haritası yok. 2025 ile 2053 arası bomboş.”

“KARBON VERGİSİ GETİRİLMELİYDİ”

Emisyon Ticareti Sistemi'yle (ETS) hidroelektrik, güneş, rüzgâr, jeotermal gibi enerji kaynaklarından enerji üreten şirketlerin karbon kredisi kazanıp bunu paraya çevirebileceklerini kaydeden Gürbüz, “Bu da firmalara ek bir gelir olur. ETS gelirlerinin büyük bölümünün de genel bütçeye gideceği taslak metinde belirtilmiş. Kanunun 12. maddesinin altıncı fıkrasında da bu gelirin firmalarca iklim değişikliği ile mücadeleyle

Çevre Komisyonu'nda kabul edilen İklim Kanunu Teklifi'ni Ekosfer Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Gürbüz ile konuştuk. Sera gazı emisyonlarının nasıl azaltılacağına dair somut adımların atılmadığını söyleyen Gürbüz, “Bizde tek referans noktası 2053 net sıfır emisyon hedefi ama oraya nasıl gidileceğine dair bir yol haritası yok” diyor

ilgili alanlarda kullanılacağı yazılı. Yeşil dönüşüme ayrılmayla kastedilen bu ama bu gelirlerin sadece yeni yatırımları finanse etmede kullanılması yerine adil geçiş destekleyecek mekanizmaları da içine alması beklenirdi. Emisyon ticaretinin de ne kadar etkili olacağı belli değil.” diye konuştu.

“Aynı şekilde karbon denkleştirme dediğimiz, fidan dikme gibi etkisi net olmayan yöntemler şirketlerin karbon yüklerini hafifletmesine de İklim Kanunu taslağında yeşil ışık yakılmış.” diyen Gürbüz, “Bunların yerine karbon vergisi koymak, firmaları kalıcı bir dönüşüme yönlendirecek, sera gazı emisyonu çıkaran üretim yöntemlerini terk etmeye yönlendirecekti. Şimdi ise bir kömür santrali sahibi şirket, başka bir yerde rüzgâr santralleri kurarak karbon kredisi toplayabilir, böylece de yoluna da karbon fiyatları çok yüksek rakamlara ulaşana kadar eskisi gibi devam edebilir. İklimi kurtarmak için bu kadar zamanımız yok. Türkiye hem geriden

geliyor hem de yavaş hareket ediyor.” dedi.

Dezavantajlı grupları da kapsayacak bir iklim kanunun yapılması gerektiğini söyleyen Gürbüz, şöyle devam etti: “Muhtemelen bu yasa, ‘yaptık, bizde de var’ demek ve sınırda karbon düzenleme mekanizmasını kolaylaştırmak, emisyon ticaretini başlatmak için çıkarılıyor. Gerçekten işe yarayacak, sera gazı emisyonlarını azaltacak, enerji ve diğer sektörlerdeki dönüşümü adil bir şekilde hayata geçirecek bir yasa çıkarmak için öncelikle konunun muhataplarıyla bir araya gelmelisiniz. Sadece iklim alanında çalışan bizim gibi sivil toplum örgütlerini kastetmiyorum. Kömür santrallerinde çalışan işçilerin haklarını savunacak sendikalar da enerji sektörüne, iklim değişikliğinden daha çok etkilenen kadınlar, yaşlılar gibi dezavantajlı grupların temsilcilerinden afet uzmanlarına kadar geniş katımlı bir süreçten bahsediyorum.”

-NEDEN DİDEM BOZACI İLE ÇALIŞMALISINIZ ?

ÇÜNKÜ

Her insan karşısındakinin işini tutkuyla ve aidiyetle yapmasını bekler

İŞTE O KİŞİ BENİM!

Samimi dürüst ve yetkin bir şekilde müşterilerimin faydasına odaklanarak sonuca ulaşıyorum.

Siz de işini heyecanla ve güler yüzle yapan profesyonel bir gayrimenkul danışmanıya çalışmak istiyorsanız vakit kaybetmeden **BENİ ARAYIN**

DİDEM BOZACI
Gayrimenkul Danışmanı

✉ didem.bozaci@cb.com.tr
☎ 0533 473 82 96
📍 cbbidembozaci
📍 Acıbadem Cd. No:130/2 Kadıköy İstanbul

Foot Care

PodyArt

Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk

Nasır

Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)

Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul

0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

POZİTİF DUYU

İŞİTME SAĞLIĞI EKİPMANLARI

CİHAZ PİLLERİ

KULAK TIKACI

GÜRÜLTÜ ENGELLEYİCİ KULAK KORUMA EKİPMANLARI

KULLANILAN MEVCUT CİHAZLARIN TÜM MARKA MODEL

TEKNİK SERVİS HİZMETİ

675 13 312 10

0 216 345 00 25
0530 029 06 01

www.pozitifduyu.com.tr

Feneryolu Mah. Rüzgargülü Çıkmazı Sok. İhlamur Apt. A blok 1-3 D:2 Kadıköy/İstanbul

(Oyuncak Mağazası Üstü- BP Benzin İstasyonu Karşısı)

KASEV VAKFI **DİNLENMEEVİ HUZUREVİ**
ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

ÜLKEMİZDE YAŞILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz. büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57
E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraler Kampüsü Edebalı Caddesi No: 1 Aydıntepe - Tuzla /İSTANBUL

Yazın Dünyasından

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR – 306

alıntılara yer verdiğimiz “Edebiyat Hayatından Hatırlamalar” köşesi bu hafta Marguerite Yourcenar ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

MARGUERITE YOURCENAR (8 HAZİRAN 1903 – 17 ARALIK 1987)

1903'te Brüksel'de doğdu. Asıl adı Marguerite de Crayen-cour'dur. Annesi Belçikalı, babası Fransızdı. Annesi o doğduktan kısa süre sonra öldü, Fransa'da babası tarafından büyütüldü ve

eğitildi. Babası ona 10 yaşındayken Latince, 12'sinde Yunanca öğretti. 1929'da Marguerite Yourcenar ilk romanı “Alexis ou le Traité du vain combat”'ı yayımladı. Roman, o dönemde oldukça cesur bir konu olan eşcinselliği ele alıyordu. Bu kitabın yayımlanmasından kısa bir süre sonra babasını kaybetti ve Paris ile Avrupa'nın farklı şehirlerinde yaşadı.

En ünlü yapıtı Mémoire d'Hadrien (Hadrianus'un Anıları)'nı 1951'de yayımladı. Aralıklarla on yılda tamamladığı bu eserde Roma İmparatoru Hadrianus'u kendi ağzından anlattı. Özellikle 1958 yılından sonra, toplum sorunları ile yakından ilgilendi. Gerek Avrupa'da gerekse Amerika Birleşik Devletleri'nde, insan hakları, barış, nükleer atıklar, nüfus artışı, doğal ortamların korunması konularında mücadele etti.

DÜŞ PARASI

PAOLO FARINA yeterince zengin, hukukla iç içe yaşayan birinden beklenebilecek kadar dürüst ve Toskana'daki küçük kasabasında başına gelen felaketten ötürü küçümsenmesini engelleyecek kadar sevilen, taşralı, genç bir adamdı. Karısı mutlu olmayı umarak aşığının peşinden Libya'ya kaçtığında ona acımışlardı. Kaynanasının acı tavsiyelerini dinleyerek Paolo Farina'nın evini çekip çevirmekle geçen altı ay boyunca karısı pek mutlu olmamıştı; ne var ki genç kadına sahip olmanın mutluluğuyla gözü hiçbir şeyi görmeyen ve karısından bu kalın saadet tabakasıyla ayrılan Paolo, onun acı çektiğini aklından bile geçirmemişti. Paolo'yu iki hizmetkârın önünde rezil edip gittiğinde, Paolo kendini ona sevdirememiş oluşuna çok şaşırıldı.

Ama komşularının yargısı onu teskin etti; kasaba halkı ona acıdığına göre karısının suçlu olduğuna hükmetti. (...) hatıralar, beklenebileceği gibi, kaçağı fazladan bir nankörlükle suçlamasına sebep olmuyordu; çünkü artık kendisi de onları pek hatırlamıyordu. Bu anıları elinden geldiğince hafızasından silmeye çalışmıştı; büyük ölçüde genç karısına karşı cömertlikten ve aksilik diye adlandırdığı olayı ona unutturmak için, biraz da kendine karşı cömertlikten ve insanın sahip olduğu kadının adeta yılana sarılcısına kollarına düştüğünü düşünmesi tatsız bir şey olduğu için.

Paulo'nun iddialı yeni evlerindeki geceleri hazin geçiyordu; evi Angiola çocuksu bir zevksizlikle, biblolarla yersiz bir önem vererek düşemişti, ama bu belki de kaçağın lehine bir puandı, çünkü her biri bir iyi niyet kadar kırılan olan bu objeler, Angiola'nın onun hayatıyla ilgilenme ve dekoru güzelleştirerek başrol oyuncusunun yetersizliğini unutmaya çabasına tanıklık ediyorlardı. Angiola kendini bu pembe kurdelelerle görevine bağlamaya çalışmıştı; aynı kurdeleler yarı boş çekmeceleeri rastgele açtıkça, birer hatıra gibi Paolo'nun eline ayağına dolanıyordu.

Roma'ya gereğinden biraz daha sık iş yolculukları yapmaya başladı; bu sayede baldızına uğrayıp Angiola'dan haber aldı mı diye sorabiliyordu. Ama bu ziyaretlerde, başkentin cazibesinin, Floransa'da tadamayacağı, Pietrasanta'da bulamayacağı kimi hazları yaşamaya fırsatının da payı vardı. Ansızın eskisine göre daha gösterişli bir bayağılıkla giyinmeye başlamıştı; farkına varmadan Angiola'nın ona tercih ettiği adamı taklit ediyordu. Roma kafeleriyle gezilerini dolduran tembel ve konuşkan kızlarla ilgilenmeye başladı; tıpkı Angiola gibi bu kızlardan bazılarının da geçmişinde, en azından Paolo'nun zannınca, bir evin, bir baştan çıkarının ve bir ayrılnığın hatırası vardı belki. Bir öğleden sonra parkta, biteviye aynı serinlik sözlerini tekrarlayan bir çeşmenin başında Lina Chiari'yle tanıştı. Başkalarından

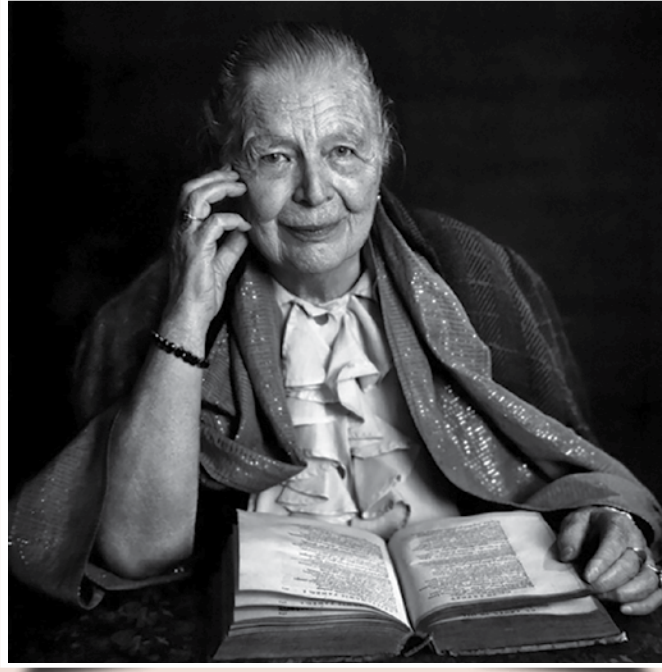
ne daha güzeldi ne de daha genç; Paolo çekingen kaldı, Lina cesurdu, ilk sözleri söylemekten ve neredeyse ilk hareketleri yapmaktan kurtardı Paolo'yu. Paolo'nun eli sıkıydı, Lina talepkâr davranmadı, çünkü yoksuldu. Ayrıca o da Angiola gibi Floransa manastırlarından birinde eğitim görmüş-tü, ama Soylu Hanımlar için olan bir kurumda değil; aynı şehirde yaşayan insanlara ortak bir geçmiş sağlayan, bir köprü inşaatı ya da bir okuldaki yangın gibi küçük yerel olaylardan haberdardı. Paolo onun sesinde Floransalı kadınlara özgü o boğuk, tatlı tonu işitiyordu tekrar. Ve bütün kadınların bedeni aşağı yukarı aynı, ruhları da şüphesiz aynı olduğu için, lamba sö-nükken Lina konuştuğunda Lina'nın Angiola olmadığını ve Angiola'sının onu hiç sevmediğini unutuyordu.

Aşk satın Alınmaz, satılık kadınlar sonuçta erkeklere kiralılar kendilerini; ama düşün alınır; bu elle tutulamayan meta, çeşitli biçimlerde sürülür piyasaya. Paolo Farina her hafta Lina'ya verdiği düşük meblağ ile bilinçli bir yanılığrı, yani belki de dünyada yanılıcı olmayan tek şeyi satın alıyordu.

(...) Lina Chiari kendini yorgun hissediyordu, bir duvara dayanıp gözlerini ovuşturdu. (...) Doktora istemeye istemeye gidiyordu; aylardır tereddüt etmiş hastalığını inkâr etmeye çalışmıştı. Hiç kimseye sözünü etmiyordu; hastalık gizli olduğu sürece daha önemsizmiş gibi geliyordu ona. Korku çanları onu fazlasıyla geç uyandırmıştı; gecenin ortasında, düşman vücudunu çoktan ele geçirmişken, artık kaçamayacağı bir anda. Ortaçağda kuşatma altındaki kentlilerin ölümler burun buruna geldiklerinde yataklarında dönüp tekrar uyumaya çalışmaları, kendi kendilerine yaklaşan alevlerin kâbus olduğunu söylemeleri gibi, Lina da korkuyla aramıza uykuyu koyan uyuşturucuları kullanmıştı.

(...) Doktor yatak ayırtmak için hastaneye telefon ederken belki çocukluğundan çıkıp gelen gözyaşları, titrek boz yanaklarından aşağı akmaya başlamıştı.

Saat dört buçuğa doğru profesörün kapısı tekrar açıldı ve hemşire Lina Chiari'yi asansöre bindirdi. Profesör ona çok iyi davranmıştı; hastaların cesareti kırıldığında kullanılmak üzere dola-bında daima bulundurduğu Porto şarabından ikram etmişti. Doktor her şeyi üstlenecekti; Lina'nın tek yapacağı, gelecek hafta profesörün yoksulları ücretsiz ameliyat ettiği hastaneye gitmekti; doktoru duyan, iyileşmekten ya da ölmekten daha kolay bir şey olmadığını sa-

nırdı. Asansör üç katlık dikey dalışını tamamladı; Lina başını ellerinin arasına almış, kırmızı kadife bankta oturmaya devam ediyordu. Yine de, derin kederine rağmen, artık para bulmakla, yemek pişirmekle, çamaşır yıkamakla uğraşmak zorunda kalmayacağını, bundan böyle acı çekmekten başka hiçbir şey yapması gerekmediğini düşünüp teselli buluyordu.

(...) Ameliyattan sağ çıksa bile altı günlük ömrü vardı. Doktor bir göğsünün alınması gerektiğini söylemişti; kopuk göğüsler, ancak turistlerin ziyaret ettiği Vatikan müzesindeki mermer heykellerde hoş giderdi.

O sırada, karşından karşıya geçerken, bir parfümerinin aynasında kendisine doğru yürüyen bir kadın gördü. Pek genç sayılmazdı, iri gözleri bezgin ve kederliydi; dağılmış çehresine yalandan bir gülümseme oturtma zahmetine bile katlanmamıştı. Yüzlerce sıradan kadından o kadar farksızdı ki, Lina'nın akşam kalabalığında onu fark etmeden geçip gitmesi beklenirdi. Ama kadının eprimiş giysilerinden kendini tanıdı; bu giysileri tıpkı bedenini tanıdığı gibi, organik olarak tanıyordu; bir hasta bedeninin ağrıyan noktalarına ne kadar

duyarlıysa, Lina da bu giysilerdeki en ufak yırtığa, en küçük lekeye o kadar duyarlıydı. Bunlar yürüye yürüye şekli bozulmuş kendi ayakkabıları, bir moda mağazası indiriminden alınmış kendi paltosu, Massimo'nun onu şımartmaktan hoşlandığı, biraz kaygı uyandıran, beklenmedik zenginlik anlarından birinde hediye ettiği, gösterişli, şık, yeni ve küçük kendi şapkasıydı. Ama Lina yüzünü tanımadı. Gördüğü

● Leyla ALP

Bonnie G. Smith, Dünya Tarihinde Kadınlar adlı eserinde, 1450'lerden günümüze kadar kadınların dünya tarihindeki rolünü derinlemesine inceliyor. İletişim Yayınları etiketiyle çıkan, çevirisi Merve Öztürk'e ait kitap, çoğu zaman sadece birer yan karakter olarak görünen hatta görmezden gelinen kadınların hikâyelerine odaklanıyor.

Kitap kadınların özgürlüklerinin kısıtlandığı, köle olarak alınıp satıldığı, şiddete maruz kaldığı, seks işçiliğine zorlandığı dönemleri mercek altına alırken aynı zamanda hükümdar, şair, yazar, mucit, bilim insanı ve devrimci eylemciler olarak tarih sahnesine çıkan güçlü kadın karakterleri de anlatıyor.

Erkekler tarafından erkeklerin hikâyeleriyle yazılan tarihin aksine Smith kadınların bizzat fa-ili oldukları bir anlatı ile dünya tarihinin farklı bir çehresini ortaya koyuyor.

Dünya Tarihinde Kadınlar, Çin'den Rusya'ya, Afrika'dan Asya'ya, kabile yaşamından modernizme, Sanayi Devrimi'nden kurtuluş mücadelelerine kadar geniş bir coğrafyada ve farklı çağlarda kadınların gücünü ve tarihsel rolünü keşfetmek isteyenler için önemli bir kaynak sunuyor.

KÖLELİKTEN KRALLIĞA

Kitapta yer alan kadın anlatılarından kısa bölümler paylaşıyoruz:

“Bugis doğumlu köle To Ayo, yetişkin hayatına 17. yüzyıl Güneydoğu Asya'sında Jambi kralının eşi olarak başlamıştı. To Ayo, kralın eşi sıfatıyla o

Dünya Tarihinde Kadınlar

Bonnie G. Smith'in yazdığı Dünya Tarihinde Kadınlar, 1450'lerden günümüze kadınların yaşadığı baskıları, mücadeleleri ve başarılarını anlatıyor

günlerde kadın olarak başarının zirvesine erişmişti; ta ki kral, ikisi de Macassar'ın soylu ailelerinden olan iki eş daha alana kadar. Bu iki eş, To Ayo'ya karşı birlik olup ona “Bugis fahişesi” lakabı taktılar. Yine de kraliyet iktidarının karmaşık ağlarında faaliyet gösteren To Ayo, krallıktaki en önemli kadından olmaktan geri kalmadı. Sonra, daha farklı bir cinsiyetçi iktidar oluşumu şekillendi: Kocalarının ölümünden sonra üç kadın bir araya gelerek krallığı ve ticareti yönetip servetlerini artırdılar.”

TİCARETTE KADINLAR

“Ticaret kadınların başarılı olduğu alanlardan biriydi; genellikle küçük ya da büyük pazarları kontrol ediyorlardı ve ticari kârlarını artırmak için seyahat ediyorlardı. İspanyol Latin Amerikası'nda, daha müreffeh sınıflardan kadınların, içki, kâğıt ve diğer zanaat ürünleri satan işletmelerinin yanı sıra çeşitli mağazaları da vardı. Arjantin'de 18. yüzyılın sonunda bir grup kadın, satmak için kumaş gibi ticari ürünlerle dolu on yedi gemi dolusu mal sipariş etmişti. Aynı zamanda çeşitli hayvan derileri gibi bir dizi hammaddeyi de içeren ürünleri ihraç ediyorlardı. Ticaret, şehir hayatını kırsal hanelerde artık ihtiyaç duyulmayanlar için daha çekici hale getirdiğinden, zengin Osmanlı kadınları da ev yap-

tıyor ve gayrimenkule yatırım yapıyorlardı.”

BOYKOTÇU KADINLAR

“Amerikan Devrimi (1776-1783), yöneticiler ve yönetilenlerin yanı sıra işgalciler ve yerel halk arasında da gerginliğin artması nedeniyle ortaya çıktı. (...) Devrim 1776'da, Kuzey Amerika'nın doğu kıyılarındaki Avrupalı yerleşimcilerin 18.

yüzyılda batıya doğru ilerleyip Amerikan yerlilerinin yaşamlarını altüst etmesiyle patlak verdi. Fransızlar ile Britanyalılar, birçok ticaret bölgesinin kontrolü ve yerleşim hakları için bu geniş çaplı Fransız-Kızılderili savaşında yer aldılar ve Britanyalılar galip geldi; buna karşılık Kızılderililer mahsul, savaşçı ve sivil kaybına uğradı. Savaş birçok can kaybına sebep olduğu ve çok maliyetli olduğu için, Britanyalılar yerleşimcilerin yayılmasını sınırlandırdılar, çünkü savaş sırasında acı çeken Amerikan yerlilerinin kendilerinden

daha fazla uzaklaşmasından çekiniyorlardı. Britanyalılar savaş borcunu ödemek için sömürgelerde yaşayan yurttaşlarının güvenliklerini sağlamanın mali sorumluluğunu bizzat üstlenmeleri gerektiğine karar verdiler. 1765'ten itibaren, yasal evraklara, ayrıca şeker ve çay gibi malların ithaline yüklü vergiler koydular. Direnmeye kararlı olan sömürgeler, protesto dilekçeleri yazıyor ve boykotlar düzenliyordu.

(...) Bu malların başında Hindistan'dan ithal edilen çok güzel tekstil ürünleri geliyordu; daha önce belirtildiği gibi böyle kumaşlar tasarım ve renkte eşsizdi. İthal edilen en iyi muslin hafif ve incekti - hiçbir Batılı'nın o dönemde erişemeyeceği bir zarafetlekti. Bununla birlikte, sömürgelerde yaşayan kararlı kadınlar ketenden veya yünden yapılmış, sağlam, elde dokunmuş kıyafetler yapmaya ve giymeye başlamışlardı. On üç yaşındaki Anna Green Winslow, “(Söylediğimiz gibi) özgürlüğün kızı olarak, mümkün olduğunca kendi ürünlerimizi giymeyi tercih ediyorum” diye not etmişti 1771'de günlüğüne. Kadınlar iplik eğirme toplantıları yaptıklarında veya örgü örnek veya daha sert, daha az renkli ev yapımı giysileri üretmek için toplantılarında politikamın sahasına girmiş oluyorlardı. 1773'te Britanya, tıpkı Britanyalılar gibi sömürgelerde yaşayanların da bağımlı oldukları çaya ilave vergi koyduğunda sömürgelerde yaşayan kadınlar bunu da boykot ettiler; çayın yerini kahve ve birçok değişik içecek aldı.

Geleceğin sesleri koroda buluşuyor

İBB İstanbul Çocuk Korosu için başvurular başladı. Profesyonel eğitimler eşliğinde sesini geliştirmek ve sahne deneyimi kazanmak isteyen 7-13 yaş aralığındaki çocukları kapsayacak olan koro için son başvuru tarihi 20 Mart

● **Simge KANSU**

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından kurulan İstanbul Çocuk Korosu, 7-13 yaş aralığındaki çocukları, müzikle dolu bir sanat yolculuğuna davet ediyor. Bireysel ve toplumsal düzeyde kalıcı, olumlu etkiler bırakmayı amaçlayan bu program, İstanbul'un farklı sosyo-kültürel çevrelerinden gelen çocukları bir araya getiriyor. Müzik aracılığıyla kendini keş-

fetme, toplumsal farkındalık kazanma ve estetik duyarlılık geliştirme fırsatı sunan koro, çocukların özgüvenini pekiştirmeyi ve ekip ruhu oluşturarak derin dostluk bağları kurmalarını amaçlıyor.

İBB İstanbul Çocuk Korosu, İstanbul'un iki yakasında yapılacak çalışmalarla geniş bir katılım imkânı sunuyor. Koroya katılacak çocuklar, belirli aralıklarla yapılacak genel provalarda ve konserlerde bir araya gelerek, aynı repertuar üzerinde çalışacaklar. Anadolu Yakası'nda Kartal İBB Bülent Ecevit Kültür Merkezi'nde, cumartesi günleri 10.00-13.00 saatleri arasında, Avrupa Yakası'nda ise Fatih İBB Ali Emiri Efendi Kültür Merkezi'nde, pazar günleri 10.00-13.00 saatleri arasında çalışmalar olacak. Bu çalışmalara başvuru ve seçici kurul tarafından değerlendirme süreci sonrasında katılacak çocuklar, koroyu bir koro şefi yönetiminde ve bir korrepetitör eşliğinde deneyimleyecekler.

BAŞVURU KOŞULLARI

Koro, 7-13 yaş arası çocukların katılımına açık olacak. Koroya katılım için herhangi bir müzik eği-

timi şartı aranmıyor. Koro seçmelerine başvuracak olan velilerin, başvuru formunu doldurmaları ve bu form ile beraber istenen belgeleri eksiksiz göndermeleri gerekiyor. Başvurular, 20 Mart 2025 tarihine kadar kabul edilecek. Başvuru sonuçları ise e-mail aracılığıyla adaylara bildirilecek.

SEÇMELER VE DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Koroya katılmak için başvuracak adaylar, öncelikle bir video kaydı gönderecekler. Bu video, katılımcının canlı performans sırasında seslen-direceği eserin kaydını içerecek. Videolar, seçici kurul tarafından değerlendirilecek. Seçmelerin bir diğer önemli aşaması olan duyum sınavında ise öğrenciler piyano eşliğinde seçici kurul tarafından değerlendirmeye alınacak. Sonrasında ise adaylardan, hazırladıkları bir şarkıyı seslendirmeleri istenecek. Şarkının, müzikal bir biçimde doğru ton içinde ve ifadeli bir şekilde söylenmesi beklen-cek.

Başvuru formu: <https://forms.ibb.gov.tr/kultur/ibb-istanbul-cocuk-korosu-basvuru-formu/>

DELİLİK VE CESARET SANATLA BULUŞTU

Evrin Sanat Galerisi, Işıl Dural ve Saynur Bilginer'in Delilik "Sınırların Ötesinde" adlı resim ve seramik sergisine ev sahipliği yapıyor

Bağdat Caddesi Handan Palas'ta bulunan Evrim Sanat Galerisi'nde 22 Şubat'ta açılan sergide 24 seramik heykel ve 44 adet yağlı boya, karakalem, füzlen gibi farklı tekniklerle üretilmiş eser yer alıyor.

Sanatçı Işıl Dural, eserler hakkında, "Toplumun 'normal' saydığı sınırların dışına taşan zihinler, cesaretin, özgürlüğün ve aykırılığın en keskin ifadesini barındırır. Delilik yalnızca bir hastalık değil, aksine kaplıları kuran bir bilgelik, baskıya başkaldıran bir özgürlük ve kurallara meydan okuyan bir cesaret biçimidir. Deliler, görülme-yeni gören, duyulmayan duyan, söylenmeye-ni söyleyenlerdir. Sergideki işler, zamansız ve mekansız bir yolculuğun izleridir. Belki de en büyük delilik, 'normal' olmanın kendisidir..." diyor. Seramik sanatçısı Saynur

Bilginer ise eserlerin oluşum sürecini şöyle anlattı: "Bu sergiye hayat veren süreç, malzemeyle kurduğum yoğun ilişkiyle başladı. Kilin esneklik ve direnç arasındaki dengesi, beni yeni anlatım biçimleri aramaya yöneltti. Modelleme sürecinde insani formlar bozuldu, yeniden şekillendi. Bazen gülümsedi, bazen sorguladı. Heykellerin yüz ifadeleri, bilinçaltındaki duyguların birer yansıması olarak ortaya çıktı. Parçalar arasında güçlü bir görsel anlatı oluşurken, mizah ve ironi her detayda kendini hissettirdi. Heykel ve seramiğin kesişiminde yer alan bu eserler, formun ve hikayenin kusursuz bir uyumla buluşabileceğini gözler önüne seriyor."

Delilik "Sınırların Ötesinde" Resim ve Seramik Sergisi, 13 Mart 2025 tarihine kadar Evrim Sanat Galerisi'nde ziyaret edilebilir.

Çiftehavuzlar'da şiir etkili sergi

Galeri FE, izleyicilerini bilinç ve bilinçdışının sınırlarında bir yolculuğa çıkaran "A Dream Within A Dream // Rüya İçinde Rüya" isimli karma sergiye davet ediyor. Koordinatörlüğünü Hakan Kürklü'nün yaptığı, Edgar Allan Poe'nun aynı adlı şiirinden ilham alan sergi, rüyanın geçiciliği ile gerçeğin kırılganlığı arasındaki ince çizgide gezinen eserleri bir araya getiriyor. Bir rüya mı yaşıyoruz, yoksa yaşadığımız şey yalnızca başka bir rüyanın yansıması mı? Edgar Allan Poe'nun dizelerinde yankılanan bu soru, bizi gerçeklik dediğimiz şeyin kırılgan sınırlarında dolaşmaya davet ediyor. Bu sergi de, tam bu sınırdan, hayal ile gerçek arasında asılı duran bir anın içinde var oluyor. Yalnızca görünenin ötesine bakmaya değil, aynı zamanda gördüğümüzü nasıl anlamlandırdığımızı sorgulamaya da çağırıyor.

Çeşitli malzeme ve disiplinlerde resim, heykel ve özgün baskı eserlerin bulunduğu karma sergide Ayla Turan, Bahri Genç, Barış Cihanoğlu, Beyza Boynudelik, Kadriye İnâl, Kemal Tufan, Recep Batuk, Sema İlgaz Temel, Seydi Murat Koç ve Tuğrul Selçuk'un eserleri yer alıyor.

13 Şubat'ta açılan sergi, 13 Mart'a kadar, pazar - pazartesi günleri hariç her gün 11.00 - 19.00 saatleri arasında Çiftehavuzlar'daki Galerî FE'de izlenebilir.

Adalar'ın doğa mirası mimosasını korumak, bilinçle geleceğe taşımak ve tahribata yol açan kesimlere karşı farkındalık yaratmak amacıyla ikinci kez düzenlenen Adalar Mimoza Festivali "Mimofest", 4-9 Mart 2025 tarihinde Büyükaada, Heybeliada, Burgazada ve Kınalıada'da gerçekleşiyor.

Adalar Belediyesi, Adalar Kent Konseyi, Adalar Müzesi ve ilgili sivil toplum kuruluşları tarafından ortaklaşa düzenlenen festival, Adalar'ın doğal mirasına ve çiçekçilik geçmişine bir saygı duruşu niteliği taşıyor. Katılımın ücretsiz olduğu festival etkinlikleri arasında, mimoza turları, sergiler, uzmanların katıldığı sunumlar, toplantılar, çocuk ve yetişkin atölyeleri ve konserler yer alıyor. Festival süresince Adalı kadınların mimoza temalı el sanatı ürünleri, adaların farklı noktalarında kurulan stantlarda satışa sunulacak.

Festival programı için: <https://adalar.bel.tr/haberler/adalar-bahar-mimoza-ile-baslar>

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

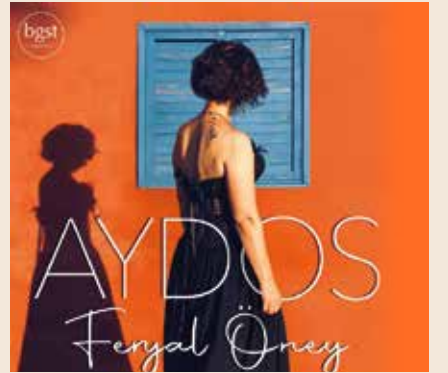
Kadınlar Hep Vardı

Kadınlar Hep Vardı, bu topraklarda yaşamış, Türkiye'nin sosyalist tarihine damga vurdukları halde pek de görülmemiş, hatta çoğunlukla yok sayılmış belli başlı kadınların portrelerini bir araya getiriyor. Türkiye so-lundan kadınları hikâyeleriyle, duruşlarıyla ve direnişleriyle sergileyip onların cesare-tini ve umudunu bugüne, bizlere aktarıyor. Kadın araştırmacıların farklı kuşaktan sosyalist kadınlar üzerindeki çalışmalarının toplandığı bu kitap biyografi yazımında fe-minist yöntemin uygulanma biçimleri üze-rine de çarpıcı örnekler içeriyor. Kadınlar Hep Vardı, hem siyasal tarihin hem de kadın tarihinin yeniden yazımında görmezden gelinen özneyi, kadınları, görünür kılarak önemli bir kapı aralıyor. Portreler: Mari Bey-leryan, Zabel Yesayan, Athina Gaitanou-Gianniou, Yaşar Nezihe, Sabiha Sertel, Suat Derviş, Fatma Nudiye Yalçı, Zehra Kosova, Sevim Belli, Sevgi Soysal, Leyla Erbil, Şirin Cemgil. Dipnot Yayınları / 352 sf

Amazon'un çok satılanlar listesine göre bu hafta en çok ilgi gören kitaplar şunlar oldu:

- Günübürlük Hayatlar / Irvin D. Yalom / Pegasus Yayınları
- Kendime Düşünceler / Marcus Aurelius / İş Bankası Kültür Yayınları
- Peri Gazoza / Ercan Kesal / İletişim Yayınları

ALBÜM

Feryal Öney / Aydos

"Aydos! Bir çığlık, bir selam, bir yankı... Kellmelerin çağlar aşan yolculuğunda, Toroslar'dan yükselen bir ses: Aydos! 'Çığlık' dilisizliği kıran bir anahtar; bazen 'susturul-ma'ya çalışılan sesin, bazen de umudun dile gelişi." diyor Feryal Öney yeni albümünüyle ilgili. BGST Records etiketiyle 1 Mart'ta tüm dijital platformlarda yayınlanan albümde altı şarkı bulunuyor. Prodüktörlüğünü Rubar Dindar'ın yaptığı albüme adını veren "Aydos" Feryal Öney'in sözlerine sahipken, "Utansın" Osmanlı döneminin ilk işçi kadın şairi Yaşar Nezihe'nin şiirine yapılan bir bes-teden oluşuyor. Albümde ayrıca Alevi ozan Afe Ana'nın ve Musa Eroğlu'nun türkülerine de yer veriliyor. Feryal Öney'in Çağlı Kaya ile birlikte sözlerini yazdığı ve söylediği "Suslu Geçmiş Zaman (Pandemik Şarkı) ise pan-demi dönemini yansıtan eğlenceli bir şarkı olarak öne çıkıyor.

Ruha doyan kadın şarkıları:

- Dağları Deldim / Özlem Tekin
- İnadına / Karsu
- Tek Başıma / Sertab Erener

FİLM

Ateşlere Doğmak

1983 yapımı "Born In Flames / Ateşle-re Doğmak" döneminin çok ötesinde, bilimkurgu, kurmaca ve sahte belgesel üçgeninde gezinen; sosyalist bir dev-rim olsa bile ataerkil bir sistemde kadın mücadelesinin vazgeçilmez olduğunu vurgulayan ve bunu yaparken de medya ve iletişimin öneme dikkat çeken bir kült-film. Mubi'de izlenebilecek 80 dakı-kalık filmin konusu kısaca şöyle: ABD'de yaşanan bir Kültür devriminden on yıl sonra, Kadın Ordusu'nun kurucusu Ade-laide Norris gizemli bir cinayete kurban gi-der. Bunun üzerine farklı ırk, sınıf ve cinsel yönelimlerden kadınların oluşturduğu feminist bir koalisyon, sistemi yıkmak için ayaklanır. Ateşlere Doğmak, hem 80'lerin henüz kentsel dönüşüm geçirilmiş New York'una bir zaman yolculuğu, hem de günümüzün dişiy meselelerini kalbinden vuran bir anlatı.

Huzurevinde sanat başlıyor

● **Gökçe UYGUN**

Kozyatağı'nda bulunan Buket Yaşlı Bakım Merkezi'nde "Bellek: Kuşakların Diyalogu" isimli bir sanat çalıştay başladı. Sekiz profesyonel sanatçı ile merkezde kalan ileri yaşı sakinlerin bir araya gelmesini öngören çalıştay kapsamında ilk buluşma 3 Mart Pazartesi günü yapıldı. Sanatçılar

Beksultan Oğuz, Beyza Boynudelik, Buket Güreli, Çağrı Saray, Demet Yalçinkaya, Devabil Kara, Hakan Cingöz ve Seydi Murat Koç, birebir eşleştikleri huzurevi sakinleriyle tanışma fırsatı buldu. Mart ayı boyunca devam etmesi planlanan bu atölye buluş-malarında, farklı kuşaklardan insanlar bir araya gelerek, geçmişlerini ve duygularını sanatla anlatacaklar. Her sanat eseri, farklı yaşlardan gelen insanların anılarını ve duy-gularını yansıtan birer özgün parça olacak. Bu sürecin bir parçası olarak, bir yazar (Elif Doruk) gözlemlerini yazacak, bir fotoğrafçı (Serhat Gökçaylar) ise bu anıları fotoğrafla-yacak. Ortaya çıkan eserler, 16 Nisan 2025'te Buket Art Gallery'de açılacak bir sergide sanatseverlere sunulacak.

Buket Yaşlı Bakım Merkezi ve Buket Art Gallery iş birliğiyle hayata geçirilen, Güler Altındağ'ın koordinatörlüğünde yürütülen bu proje, geçmişin ve hatıraların sana-ta nasıl yansıtıldığı göstermeyi amaçlıyor. Kuşaklararası diyalogo sanatsal üretim sü-reçleriyle birleştirecek olan proje, kolektif hafızanın görsel bir manifestosunu ortaya koymayı hedefliyor.

Uluslararası Altın Kelebek gibi bir şey!

ALPER TURGUT

alperturgut@yahoo.com

Heykelciğe benzetilen ‘amca’ yüzünden adını Oscar bellediğimiz, Amerikan Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi’nin meşhur ödülleri, 97. kez birilerini sevin-dirdi, diğerlerini üzdü. “Anora” ardi ardına kazanmaya başlayınca, dedim hah! Yarın hemen hemen tüm editörlerin başlığı artık kazandı: “Anora geceye damgasını vurdu!” İnanmıyor musunuz, size zahmet gidin bakın başlıklara. Bu rutin asla değişmez, yağmur yağdı böyle oldu haberleri gibi, klişe gazetecinin vazgeçilmezidir. Masaya yatırıldı, mercek altına alındı, düğmeye basıldı, kısıvrak yakalandı, facianın eşliğinden döndü. Bu hep böyle, uygun adım devam eder. Her ne kadar Yaşar Kemal, “Basın zanaat değil, sanattır, yaratıcı-lıktır, dirençtir” dese de. Neyse konumuza dönelim.

Aslında “Aşık Shakespeare”, daha henüz milenyuma girmemişken, en iyi film ödülü dahil tam yedi heykelcik kucakladığında, 2000’li yılların sinemanın pek hayrına olmayacağına dair öngörü geliştiri-

mişti halis seyirciler. Sonraki yıllar, yok artık diye diye geçti, harbiden tekdüze, sıkıcı, bunaltıcı ödül törenleriyle. Yani sabahlamaya seve seve razı olduğumuz, üzerine uzun uzun konuştuğumuz o güzelim ödül törenleri nerede, artık aman-nın uykumuzu bölmeye ne gerek var, yarın bakarız sonuçlara diyoruz. Ünlüler, mera-sım, seremoni işinde resmen etiket peşine düştüler, kırmızı halıya daha çok önem verir oldular, aylar öncesinden elbisem dikilsin, mücevherlerim parıl parıl parlasin, günlerce gündemde kalayım derdindeler. Tüm bunlardan dolayı, üç yıl sonra 100. kez yapılacak olan ödül töreni dahi, sinemase-verleri heyecana sürüklemiyor. İkinci asır-da bu kafayla ya fetret devrini yaşayacak Hollywood merkezli sinema ya da yüzyıllık yalnızlık. Değil mi ama?

Evet, bir arkadaşım, Anora, sahiden “Özel Bir Kadın” (Pretty Woman) filmine tepki niyetine çekilmiş gibi dedi. Kesinlikle katılıyorum, bu modern ve realist külkedi-si masalı, Özel Bir Kadın’a gerçeklik toka-dı atıyor harbiden. Altı önemli ödülün beşini aldı Anora, bu denli mükemmel bir film miydi peki, yooo, gayet eğlenceliydi, hay-li bağımsız bir işti ve dürüst olmak gerek-irse, rakibi de pek yoktu, hani. Ve filmin yönetmeni Sean Baker, kazanan tanımını yeniden yazdı sayılır, dünyada şu an ondan

mutlu bir adam var mıdır, bilemiyorum, bir gecede dört Oscar ödülünü tek yapıt-ta kazanan ilk insan olarak tarihe geçmek, nereden bakarsan bak olağanüstü bir durum. Gecenin sunucusu Conan O’Brien, fil-mi güncel taşıyarak; “Sanırım Amerikalı-lar, sonunda güçlü bir Rus’a karşı dik duran birini görmekten heyecan duyuyorlar” dedi ve seyirciden büyük alkış aldı.

Neredeyse yılın tüm büyük kadın ödül-lerini toplayan ve bugüne dek kendisi-ne “popcorn actress” (patlamış mısır ak-trisi) diyen yapımcılara gollünü atan Demi Moore, “Cevher” (The Substance) filmi-nin konusu gibi bir süreç yaşadı Oscar tö-reninde. Ve 25 yaşındaki Mikey Madison, Anora’daki mükemmel performansıya en iyi kadın oyuncu ödülünü alarak, sahnede şunu dedi; “bu çok gerçeküstü!” Madison, “Bir kez daha seks işçileri topluluğunu ta-nımak ve onurlandırmak istiyorum. Onları

desteklemeye ve müttefik olmaya devam edeceğim” dedi. Kimileri konuşmasını seks işçiliğini övmek olarak eleştirse de gence-cik bir oyuncunun zor şartlarda hayata tu-tunmaya çabalayanlara ses olma girişimi, kabul buyurun duyarlı bir yaklaşımdır.

Gelelim, “The Brutalist” ve “Gerçek Acı” adlı filmlere, ilki en iyi erkek oyun-cu (Adrien Brody), ikincisi en iyi yardım-cı erkek oyuncu (Kieran Culkin) ödülü ka-zandı. Ben bu iki yapıyı birlikte yazacağım, çünkü ikisi de Yahudi soykırımı temalı se-yirlikler. Gazze’de yaşanan büyük insan-lık dramından sonra, dünyanın önemli bir bölümünde, bir tür “Siyonist pencere” gibi görünen Hollywood, acı varsa, sade-ce bizim acımız vardır ve hepiniz yalnızca bunu görmek zorundasınız tipi basmakalıp hallerinden vazgeçecek gibi değil, asla. Bu arada, Adrian Brody, ikinci heykelciğini, kendini oynayarak kazandı, suratı onun bi-rickik sermayesi (şaka yapıyorum, böylesi laflar eden ne çok insan var), sürekli üzgün ve hüzünlü görünen yüz yapısı sayesin-de demek istemiyorum (hayda, demiş bu-lundum). Kieran Culkin’e bir şey diyemem, abisi “Evde Tek Başına” takılırken, kendisi resmen oyunculuk resitali veriyor son yıl-larda, döktürmüş tek kelimeyle. Ben Aff-leck’in biraderi Casey Affleck benzeri gibi, neredeyse.

Cunta karanlığında, büyük kayıplarına rağmen yaşama tutunmaya çabalayan bir

aileyi resmeden “Hâlâ Buradayım”, Brezil-ya’yı Oscar’a taşıdı (Bu filmi de yazacağız). Benzer acıları yaşayan memleketimizde, neden düzgün ve kalıcı siyasi filmler çe-kilmez? Politik sinema, inanılmaz etki-si olan bir mecra aslında. Fernanda Torres (ödül konusunda gönlüm ondaydı), tam 27 yıl sonra tıpkı bugün 95 yaşında olan ane-si Fernanda Montenegro gibi Oscar için yarıştı ve kaybetti, bakalım belki torunla-ra kısmet olur.

Altın Kelebek muadili biraz haksızlık olur, ondan hallice bir ödül töreni hakkında daha da fazla lakırdıya gerek yok sanırım. Son olarak gecenin en önemli anna gele-lim, “Başka Toprak Yok” (No Other Land) adlı İsrail’in baskısını anlatan belgeseli-nin Filistinli yönetmeni Basel Adra; “İki ay önce kızım oldu, umudum, onun benim şu anda yaşadığım hayatı yaşamak zorunda kalmaması. Dünyayı, Filistin halkına yö-ne-lık adaletsizliği ve etnik temizliği durdur-mak için ciddi adımlar atmaya çağırıyoruz” dedi. Filmin ortak yönetmenlerinden İsra-illi Yuval Abraham ise şöyle konuştu; “Ba-sel’e baktığımda kardeşim gibi görüyorum ama eşit değiliz. Etnik üstünlüğün olma-dığı, her iki halkın da ulusal haklara sahip olduğu farklı bir yol, siyasi bir çözüm var. Ancak ABD, buna engel olmaya devam ediyor.” Ödül adıldılar, pek gösterim hakkı-nı alabildiler mi? Hayır! Belgeselin ABD’de dağıtıcısı yok!

Suffragette (Diren!)

Sarah Gavron’un yönetmen-liğini üstlendiği Suffragette (Diren!), 20. yüzyılın başların-da İngiltere’deki kadınların oy hakkı mücadelesini konu alıyor. Gerçek olaylardan esinlenen film, kadın hakla-rı mücadelesinin ne kadar zorlu bir süreçten geçtiğini ve kadınların bu uğurda göze

aldığı fedakarlıkları gözler önüne seriyor. 20. yüz-yılın başlarında oy hakkı için mücadele eden İngiliz kadınları tanımlamak için kullanılan Suffragette teriminden adını alan filmde Emmeline Pankhurst’i Meryl Streep canlandırıyor.

Thelma & Louise

İki kadı-nın, erkek egemen bir dünyada özgürlük arayışını

anlatan film, kadın dayanışmasını ve patriyarkaya karşı başkaldırıyı simgeliyor. Geena Davis ile Susan Sarandon’un başrollerini paylaştığı filmin konusu şöyle: Ev kadını Thelma ve garsonluk yapan Louise, sıradan hayatlarından sıkılarak hafta sonu kaçamağı yapmak için yola çıkar. Ancak yolculukları beklen-medik bir olayla yön değiştirir. Bir barda Thelma’ya saldırmaya çalışan bir adamı öldüren Louise, arka-daşıyla birlikte kaçmaya başlar. Film, 1992 yılında En İyi Orijinal Senaryo dalında Oscar kazandı.

The Handmaid’s Tale (Damızlık Kızın Öyküsü)

Margaret Atwood’un 1985 yılında yayımlanan aynı adlı romanından uyarlanan Damızlık Kızın Öyküsü kadınların köleleştirildiği totaliter bir rejimde geçen distopik bir hikâye anlatıyor. Bruce Miller tarafından televizyona uyarlanan ve birçok kadın yönetmenin çalıştığı dizinin konusu şöyle: ABD’de gerçekleşen

Kadın mücadelesini anlatan film ve diziler

Kadınların cinsiyetçiliğe, emek sömürüsüne, şiddete karşı direnişleri ve hak arayışları birçok yönetmene ilham oldu. 8 Mart vesilesiyle kadınların dayanışmasını, şiddete karşı direnişi ve başarı hikâyelerini ele alan film ve dizilerden birkaçını derledik

Hazırlayan: Leyla ALP

bir darbe sonucu, Gilead adlı teokratik ve totaliter bir devlet kurulur. Yeni rejim, doğurgan kadınları zorla “damızlık” olarak kullanarak üst sınıftaki komutanların çocuk sahibi olmasını sağlamaktadır. June Osborne (Offred), bir damızlık olarak köleleş-tirilir ve rejime karşı hayatta kalma mücadelesi ve-rirken, kaybettiği ailesini bulmaya ve özgürlüğüne kavuşmaya çalışır. Baskıcı yönetimler ve toplumsal

cinsiyet eşitsizliği gibi konuları odağına alan dizi günümüz toplumsal ve politik olaylarıyla epeyce benzerlikler taşıyor.

Biri Şarkı Söylüyor, Diğeri Söylemiyor (L'une chante, l'autre pas)

Agnès Varda’nın yönetti-ği film, 1970’lerin Fransa’sın-da kadın

hareketinin ivme kazandığı dönemde, iki kadının dostluğunu ve hayatlarını anlatıyor. Birbirine benzemeyen iki kadın olan Pomme ve Suzanne’in kesişen hayatları etrafında gelişen filmin konusu şöyle: Suzanne iki küçük çocuğunun babası olan bir fotoğrafçıyla birlikte yaşamaktadır. Üçüncü çocuğuna hamile olduğunu öğrenir fakat bu çocuğa bakacak durumu yoktur. Pomme, Suzanne’in kürtaj sürecinde ona destek olur. Yıllar sonra Suzanne çocuklarıyla birlikte ailesinin çiftliğine taşınır. Kadın hareketine şarkılarıyla destek veren Pomme ise ev-lenerek İran’a yerleşir fakat işler onun da umduğu gibi gitmeyecektir.

Mor Yıllar (The Color Purple)

1985 yılında viz-yona giren, Steven Spielberg tarafın-dan yönetilen ve Alice Walker’ın aynı adlı romanından uyarlanan film, 1900’lerin başında Güney Amerika’da, ırkçı ve patriyarkal bir toplumda yaşayan siyahi bir kadının hayatını konu alıyor. Celie, önce babası tarafından cinsel istismara uğrar, sonra, ona zalimce davranan bir adamla evlenir. Tek tesellisi kız kardeşi Nettie’ye yazdığı mektuplardır. Babası Nettie’nin ona yazdığı yanıtları engeller. Celie sonunda kuru gürültüye pabuç bırakmayacak güçlü bir kadın olan Sofia ile tanışır ve bir kadın olarak güçlenir.

Sinematek/Sinema Evi, usta oyuncu Romy Schneider’e odaklanan ana programı yanı sıra David Lynch anısına, yönetmenin kültleşmiş üç filmini sinemaseverlerle buluşturuyor

Ali, Aysel’in mahkemedeki tavrından çok etkilenir ve herkesin dışladığı Aysel’e ilgi duymaya başlar.

9 Mart Pazar Saat:18.30

Yönetmen: Muhsin Ertuğrul
Senaryo: Nâzım Hikmet (Mümtaz Os-man mahlasıyla), Selma Lagerlöf (öykü)
Müzik: Cemal Reşit Rey
Oyuncular: Cahide Sonku, Talât Artemel, Feriha Tevfik, Mahmut Morali, Behzat Butak
Türkiye / 1935/ Türkçe / Siyah Beyaz / 80 dk. / İngilizce Altyazılı

Naklen Ölüm (La mort en direct)

Gözüne bir kamera nakledilen muhabir, hastalıktan ölmenin çok nadir hâle gel-diği bir gelecekte ölmekte olan hasta bir kadın yazarı TV şovu için gizlice filme almaya başlar. Film, etik değerler ve insani sorumlulukların yok sayıldığı bir distopik dünya kurarken Glasgow so-kaklarından İskoçya kırsalının muhteşem doğasına uzanan bir dekor içinde zirveye çıkan oyunculuklarla sinemasal bir şölen sunuyor.

11 Mart Salı Saat:20.00

Yönetmen: Bertrand Tavernier
Senaryo: David Compton (öykü), David Rayfiel, Bertrand Tavernier
Oyuncular: Romy Schneider, Harvey Ke-itel, Harry Dean Stanton, Max von Sy-dow, Thérèse Liotard
Fransa, Batı Almanya / 1980 / İngilizce / 128 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Mavi Kadife (Blue Velvet)

Komşusunun arka bahçesinde kesik bir kulak bulan lise öğrencisi Jeffrey Bea-mount, kasabanın şerifi John Williams’ın kızı Sandy’den bu davada şüpheli bir ka-dın olduğuna dair bilgi alınca olayı kendi başına şarkırtmaya karar verir. Bir ku-lüpte şarkıcı yapan Dorothy Vallens’in evine giden Jeffrey bu merakının sonun-da kendini sosyopat bir çete lideri olan Frank Booth’in karşısında bulur. ,

2 Mart Çarşamba Saat:20.00

Yönetmen: David Lynch
Senaryo: David Lynch
Oyuncular: Isabella Rossellini, Kyle Mac-Lachlan, Dennis Hopper, Laura Dern
ABD / 1986 / İngilizce / 120 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Üniformalı Kızlar (Mädchen in Uniform)

Manuela, annesinin ölümünden son-ra, katı kurallar ile yönetilen bir kız yatılı okuluna gönderilir. Okuldaki katı kuralla-ra adapte olmaya çalışırken pek çok öğ-rencinin rol modeli olarak gördüğü, oku-lun en popüler öğretmenlerinden birine aşık olur.

13 Mart Perşembe Saat:20.00

Yönetmen: Géza von Radványi
Senaryo: Christa Winsloe (tiyatro oyu-nu), Friedrich Dammann, Franz Höllering
Oyuncular: Romy Schneider, Lilli Palmer
Batı Almanya, Fransa / 1958 / 95 dk. / Renkli / Almanca / Türkçe Altyazılı

Sinematek/Sinema Evi’nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasircıbaşı Cad., Hasircı Sok. No:16 | İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr | Web: sinematek.kadikoy.bel.tr | Instagram: @sinematekSinemaEvi

Şeref Yolu (Max et ferrailleurs)

Varlıklı bir aileden gelen ve eski bir yargıç olan Max, suçluları yakalamayı saplantı hâline getirmiş, kendini buna adanmış bir polis müfettişidir. Bir soyguncu çetesini elinden kaçırması onu hepten kamçıla-mıştır. Çok geçmeden, içinde bulundu-ğu çete ile birlikte hurda hırsızlığı yapan Abel’i gözüne kestirir. Çetenin yaptığı küçük işler Max’in itibarını kurtarmaya yetmeyeceğinden onları daha büyük bir suç işlemeye teşvik edip suçüstü yap-mayı planlar.

7 Mart Cuma Saat: 20.00

Yönetmen: Claude Sautet
Senaryo: Claude Neron (roman, senaryo, diyalog), Claude Sautet, Jean-Loup Dabadie
Oyuncular: Michel Piccoli, Romy Schnei-der, François Périer, Georges Wilson
Fransa, İtalya / 1971 / Fransızca / 112 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Mulholland Çıkmazı (Mulholland Drive)

Hafızasını bir araba kazası sonrasında kaybeden ve kim olduğunu hatırlamayan bir kadın, ünlü bir oyuncu olma hayali ile küçük bir kasabadan Hollywood’a gelen Betty’nin evine sığınır. Kimliğini bulmak umuduyla kadının çantasına bakarlar ve

yüksek miktarda para ile mavi bir anah-tar bulurlar. Betty, kendini Rita olarak ta-nıtın bu kadına kim olduğunu hatırlama-sında yardım etmeye çalışırken onunla yavaş yavaş yakınlaşacaktır.

8 Mart Cumartesi Saat:14.00

Yönetmen: David Lynch
Senaryo: David Lynch
Oyuncular: Naomi Watts, Laura Elena Harring, Justin Theroux, Ann Miller, Ro-bert Forster
ABD / 2001 / İngilizce / 147 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Basit Bir Öykü (Une histoire simple)

Film; Kürtaj, kadının kendi bedeni üzerindeki hakkı, işsizlik kaygısı, depres-yon, toplum baskısı gibi temaları duru bir yaklaşımla ele alırken ilişkilere, aileye ve kadının toplumsal konumu dair zama-nının çok ilerisinde önermelerde bulun-maktan da geri durmuyor. Claude Sau-tet’nin favori aktrisi Romy Schneider’e 40. yaş hediyesi olarak yazdığı Basit Bir Öykü, sinemanın en özel yönetmen-oyuncu iş birliklerinden biri olarak kabul ediliyor.

8 Mart Cumartesi Saat:18.30

Yönetmen: Claude Sautet
Senaryo: Jean-Loup Dabadie, Claude Sautet
Oyuncular: Romy Schneider, Bruno Cre-mer, Claude Brasseur
Fransa, Batı Almanya / 1978 / 108 dk. / Renkli / Fransızca / Türkçe Altyazılı

On Saniye

On Saniye, bir öğrenci annesi ile rehber-lık öğretmeni arasında geçen gergin gö-rüşmeye odaklanıyor. Ülkenin en prestijli lisesi William College’da son sınıfta oku-yan bir öğrenci, çektiği “kedi öldürme” videosu nedeniyle okuldan atılır. Bu du-rum üzerine öğrencinin annesi Yasemin, okulun rehber öğretmeni İpek’i ziyaret eder. Diyalog kurmaya çalışan iki kadın, zamanla birbirini tüketir. Hayatlarındaki sırlar ortaya saçıldıkça rehberlik odası bir satranç tahtası haline gelir.

*Filmin ardından yönetmen Ceylan Öz-gün Özçelik ile Sefa Öztürk moderatör-lüğünde söyleşi gerçekleştirilecek.

9 Mart Pazar Saat:14.00

Yönetmen: Ceylan Özgün Özçelik
Senaryo: Ergi İşik
Oyuncular: Bergüzar Korel, Bige Önal
Türkiye / 2024 / 72 dk.

Aysel, Bataklı Damın Kızı

Aysel, Satılmışzadeler’in yanında çalışı-ken hamile kalır. Çocuğun babasının evin beyi olduğunu iddia etse de Satılmışza-de bunu kabul etmez. Aysel, çocuğuna doğurduktan sonra nafaka almak ama-cıyla mahkemeye başvurur. Köyün ileri gelenlerinden birinin kızı ile nişanlı olan

Kadıköy Belediyesi'nin "Kadın Kaynakçılar Yetiştiriyor" eğitimine katılıp tersanede kaynakçı olarak çalışan Arezoo Deniz, "Çok zor bir iş olduğunu bilerek seçtim. Zor bir işi başardığım zaman kendimle gurur duyuyorum. Kaynakçılığı seviyorum, saf bir sevgim var" diyor

● Deniz Şimal TAŞAN

İki yıl önce Kadıköy Belediyesi'nin Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu Ataköy Kulübü ve Gedik Eğitim Vakfı işbirliğiyle hayata geçirdiği "Kadın Kaynakçılar Yetiştiriyor" projesi, kadınların teknik alanlarda istihdamını artırmayı ve toplumsal cinsiyet rollerine dayalı önyargıları kırmayı hedefliyor. Bu amaçla 16 kadın geçtiğimiz yıl mayıs ayında iki haftalık programa katılarak istediği mesleğe bir adım daha yaklaştı. Bu kadınlardan biri de İran'dan Türkiye'ye yedi yıl önce yerleşen 29 yaşındaki Arezoo Deniz. Şu anda Tuzla Ada Tersanesi'nde kaynakçı olarak çalışıyor ve Kadıköy'den Tuzla'ya gidip gelirken günün dört saati yolda geçiyor. Biz de Deniz'in başarı hikayesini dinlemek için tersanede bir araya gelip merak ettiklerimizi sorduk.

● **Kadıköy Belediyesi'nin "Kadın Kaynakçılar Yetiştiriyor" eğitim programını nasıl öğrendiniz?**

Tesadüfen öğrendim. Kadıköy Belediyesi'nin haberlerini takip ediyordum, bunu görünce de çok mutlu oldum. Bu mesleğe başlama istediğim hep vardı ve bu benim için çok güzel bir başlangıç olarak gözüktü.

● **Peki neden kaynakçılığı seçtiniz?**

Metal ve ateş sevgim olduğu için. Çok zor bir iş olduğunu bilerek seçtim. Zor bir işi başardığım zaman kendimle gurur duyuyorum. Kaynakçılığı seviyorum, saf bir sevgim var.

● **Eğitim süreciniz nasıldı, neler yaptınız?**

Bence keyifli olduğu için çok hızlı geçti. İki haftalık bir süreçti, teorik olarak başladı. Kaynakçılığın ne olduğunu, nereden geldiğini öğrendik. Uygulamaları ise çok güzel ve profesyonel bir ortamda öğrendik. Çok güzel bir başlangıçtı, ilk adımlarımız çok sağlam bir şekilde atıldı.

● **"OLMAZ DEDİLER, HEP REDDETİLER"**

● **İş bulma süreciniz nasıl geçti?**

İş bulma sürecim zor geçti. Her yerde iş aradım ama bana "İranlısın, kadınsın, kadın kaynakçı olmaz, bu alanda çalışamazsın" diye güldüler. Ben sadece çalışmak istedim, başlamak istedim. Depresyona girmek üzereydim, "olmaz" dediler, hep reddettiler.

● **Çalışmak için neden tersaneyi tercih ettiniz?**

Seçmedim aslında tesadüf oldu. Bir hocam vardı, bana destek oldu. Bana "tersanede çalışır mısın?" diye sordular "evet, çalışırım" dedim. Ama Türkçe tersane ne demek bilmiyordum. Gelince gördüm ve seçimimden çok memnunum.

● **Erkeklerin yoğun olduğu bir alanda çalışmak size ne hissettiriyor?**

Tersanede çalışmanın hem kadın hem de erkek için zorlukları var. Her zaman tehlikeli ve açık alandadır. Tehlikeli makinalar var, gürültü, ses, duman var. Baret takıp saatlerce çalışırsınız.

Fotoğraf: Evren DURSUN

"ZOR BİR İŞİ BAŞARDIĞIM ZAMAN KENDİMLE GURUR DUYUYORUM"

Ama konforundan çıkmazsan istediğini yakalayamazsın diye düşünüyor. Tersanenin kendi zorlukları çok fazla, ama işine sevgin varsa bu zorluklar keyifli oluyor.

● **"TERSANEDE YÜRÜMEK BİLE ZOR"**

● **Ne kadar süredir tersanede çalışıyorsunuz?**

Dört ay oldu. İlk günlerde tersanede yürümek bile zordu. Bastığın yere, gideceğin yere dikkat edeceksin. Ellediğin yer sıcak, elektrik ve gaz var. Tanımadığım bir sürü şey vardı. Hayatımda ilk defa tersaneyi burada gördüm. O yüzden adrenalinin yüksek bir şekilde geliyorsun ama sakın durmalsın.

● **İlk günlerinizde yaşadığınız zorluklar nelerdi?**

İlk günlerde herkes "neden kaynakçılık, neden tersane?" diye soruyordu, "en son bulman gereken iş buydu" diyorlardı. Bakıyorlardı, hep göz altındaydım, "becerebilir mi?" "dayanabilir

mi?" düşüncesi vardı. Becermemem için kaynak yaparken bazen gazımı kapatıyorlardı. Severek yaptığım için dayandım ve sevdiğim için de bunu seçtim zaten.

● **Ailenizin ve arkadaşlarınızın tepkisi ne oldu?**

Benden böyle bir şeyi bekliyorlardı. Cesur kararları vermek benim hayat tarzım. Herkese de öneriyorum: konforunuzdan çıkın, cesur olun, sevdiğinizi yakalayın.

● **"HAYATIMIN YOLUNU KENDİM ÇİZMEYE KARAR VERDİM"**

● **Cesur kararınız için İran'dan Türkiye'ye gelmenize örnek verebilir miyiz? Türkiye'ye gelmeye nasıl karar verdiniz?**

İran'da savaş vermekten ve başaramamaktan çok yorulmuştum. Türkiye'yi seçtim çünkü hem yakındı hem de daha önce gezmeye gelmiştim. 2018 yılında geldim, geldiğimde Türkçeyi hiç bilmiyordum. Türkçeyi hala öğreniyorum. Gel-

YENİ EĞİTİM DÖNEMİ BAŞLIYOR

Kadıköy Belediyesi, 12-23 Mayıs 2025 tarihleri arasında yeni bir "Kadın Kaynakçılar Eğitimi" programı düzenleyecek. En fazla lise mezunu Kadıköylü kadınlar, Kadıköy Belediyesi internet sayfası ve sosyal medya hesaplarında paylaşılan başvuru linki (EBYS) üzerinden başvuru yapabilecek. Eğitimi başarıyla tamamlayan kadınlar tersanelere istihdam edilmek üzere yönlendirilecek.

diğimde yanımda kimse yoktu, ailem İran'daydı. Pandemi oldu, "geri gitmeyeceğim" dedim kendime ve gitmedim. Hayatımın yolunu kendim çizmeye karar verdim, İran'da bunu yapamadım.

● **Her gün Kadıköy'den Tuzla'ya gidiyorsanız, bize bir gününüzü anlatır mısınız?**

Sabah saat 5.30'ta uyanıyorum, 8.30 mesaimе yetişmem için 6.40'ta evden çıkıyorum. Yol çok kalabalık ve çok uzun. Herkes işe gidiyor. Hem gidişte hem de dönüşte yaklaşık bir saat 40 dakika yoldayım. Herkes çok zor, çok uzak diyor ama işimi sevdiğim için uyandığımda mutluyum. Yol gözüme uzak gelmiyor ama evet biraz zor.

Burada gemide ve sahada çalışıyorum. Henüz sıfır gemide çalışmadım, tamir gemisinde çalışıyorum. Kaynak işi nerede varsa oraya gidip çalışıyorum. Burada bir hangar yapıyoruz, 32 metre yüksekliği var ve ben çatıya çıktım. Hava kanallarının altındakilere kaynak yaptım. Bu havalarda biraz zor, tehlikeli ama aynı zamanda çok keyifli. Yüksekten ve ateşten korkmuyorum. Her şeyin güvenli olması gerekiyor. İş güvenliği çok önemli. Çünkü rüzgâr olur, ayağın kayar; tersanede her saniye bir şey olabilir. Yüksekte çok mutluyum, bakmak çok güzel, özgürüm.

● **Kadıköy'de denize baktığınız zaman tamir ettiğiniz bir gemiyi, vapuru veya tekneyi gördünüz mü? Bunun hayalini kurabiliyor musunuz?**

Görmeyi isterim ve gurur duyarım. Yakın zamanda olacak ama daha çok yeniyim.

● **"KADINI DURDURACAK BİR ŞEY YOK"**

● **Regl olduğunuz günler nasıl geçiyor, ağır işlerde herhangi bir zorluğu var mı?**

Bizim yaptığımız iş sağlık raporunda tehlikeli ve çok tehlikeli işler olarak geçiyor. Elektrik, gaz ve makinelerle çalıştığımız için kendimizi işe yüzde 100 vermemiz gerekiyor. Kadın olarak her ay regl döneminde savaş veriyoruz. O yüzden ani kramplar ve baş dönmesi sıkıntı yaratabiliyor. Regl dönemi bir tık zor ama bunun için duruma göre istirahat alıyorum. Onun dışında ekip arkadaşlarım destek oluyor, ağır kaldırmama izin vermiyorlar.

● **Kadın kaynakçılara tavsiyeleriniz neler olurdu? Bu alanda başarılı olabilmek için en önemli beceriler ve yaklaşımlar sizce neler?**

Seviyorsanız başlayın, o beceriyi kendinizde görüyorsanız sizi durduracak bir şey yok. İnsanın sevdiği bir şeyi yapması çok keyifli. Zor olsa da yapın. El becerisi hepimizde var. Zorluğu taşıyabilmek tüm kadınlarda var, hepimiz savaşıyoruz. Bunları kendi içinde görüyorsanız yaparsınız. Neden yapamayasınız ki? Konfor alanınızdan çıkın ve istediğinizi yakalayın. Bilgi, beceri, destek ve eğitimle başlarsanız, yapip yapamayacağınızı veya sevip sevmediğinizi anlarsınız. Bence kadını durduracak bir şey yok. Kadın erkek farkı yok.

Son olarak bir şey söylemek istiyorum, Atatürk'ün çok sevdiğim bir sözü: "İnsan topluluğu kadın ve erkek denilen iki cins insandan mürekkeptir."

Her 10 kadından sadece 3'ü çalışma hayatında!

DİSK/Genel-İş Sendikası Araştırma Dairesi'nin raporuna göre 10 milyona yakın kadın ailevi ve kişisel nedenler ile ev işleri dolayısıyla çalışma hayatına katılamıyor. Her 10 kadın işçiden ise yalnızca biri sendikalı

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası (Genel-İş) Araştırma Dairesi'nin hazırladığı "Kadın Emeliği" raporunda cinsiyet eşitsizliğine, kadın cinayetlerine, kadın yoksulluğuna, kadın işsizliğine ve güvencesiz çalışmaya ilişkin güncel veriler paylaşıldı. İstihdamda kadının görünümüne dikkat çekilen raporda Türkiye'deki kadın işsizliğinin Avrupa Birliği ortalamasının iki katına yakın olduğu görüldü.

CİNSİYET AÇIĞI YÜZDE 34,6

İstihdamda toplumsal cinsiyet açığı, çalışma çağındaki (15-64 yaş) erkeklerin ve kadınların istihdam oranları arasındaki farklılık olarak tarif ediliyor. Türkiye'de kadın istihdamı hala istenen düzeyde değil. Son dört yıllık (2021-2024) veriler kadın istihdamı açısından karşılaştırıldığında sadece 4,5 puanlık bir artışın yaşandığı görülüyor. 2024 Aralık ayı verilerine göre kadın istihdamı 10 milyon 855 bin kişi ile yüzde 32,5 iken erkek istihdamı 21 milyon 803 bin kişi ile yüzde 66,7 düzeyinde. Erkeklerin istihdamda katılımı, kadınların iki katı oranında.

YÜZDE 32,4'Ü KAYIT DIŞI

Kadın emeliğinin güvencesizliği kadın istihdamını da etkiliyor. Rapora göre 2021 yılında 5 milyon 776 bin kadın kayıtlı çalıştırılırken 2024 yılında 7 milyon 334 bin kadın kayıtlı çalıştırıldı. Tam zamanlı çalışan kadınların da yüzde 24,4'ü kayıt dışı ve güvencesiz çalıştırılıyor. 2024 yılı 4. çeyrek verilerine göre 10 milyon 855 bin kadın istihdamının 6 milyon 557 bini (yüzde 75,6'sı) tam zamanlı ve kayıtlı, 2 milyon 122 bini ise (yüzde 24,4'ü) yine tam zamanlı ancak kayıt dışı çalıştırılıyor.

Yani her 4 kadından 1'i tam zamanlı çalışmasına karşın sigortasız çalıştırılıyor.

● **"10 MİLYON KADIN ÇALIŞMA HAYATINA KATILAMIYOR"**

2024 yılı 4. çeyrek verilerine göre 6 milyon 657 bin kadın ev işleri nedeniyle çalışma hayatına dâhil olamadığını belirtirken ev işleri nedeniyle çalışma hayatında yer alamadığını belirten erkek verisi ise sadece 6 kişi. Benzer bir şekilde ailevi ve kişisel nedenlerle çalışma hayatına dâhil olamadığını belirten kadın sayısı 3 milyon 442 bin kişi iken erkek sayısı sadece 466 bin kişi olarak belirlendi.

TÜRKİYE'DE KADIN İŞSİZLİĞİ

Kadın işsizliği oranlarına bakıldığında Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ortalamasının oldukça üstünde olduğu görülüyor. Eurostat'ın Kasım 2024 verilerine göre Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin resmi kadın işsizliği oranı yüzde 6,10 iken Türkiye için bu oran yüzde 11,7 oldu. Avrupa ülkeleri arasında Türkiye; Bosna Hersek, Yunanistan ve İspanya'nın ardından kadın işsizliği oranında 4'üncü sırada bulunuyor. 2024 Temmuz ayı verilerine göre; Türkiye'de kadınların sendikalaşma oranı yüzde 11,4 iken erkeklerin sendikalaşma oranı yüzde 16,3 olarak kaydedildi. Kadın örgütlenmesinin en faz-

la olduğu işkolları; yüzde 40,3 ile belediyeler olurken, bunu yüzde 31,0 ile banka finans ve sigorta işkolu, yüzde 27,3 ile bakım hizmetlerinin ağırlıklı olan sağlık ve sosyal hizmetler işkolu takip etti. Kadın sendika üye sayısının en az olduğu işkolları ise yüzde 2,0 ile inşaat, yüzde 2,6 ile ağaç ve kağıt, yüzde 2,5 ile de gemi yapımı ve deniz taşımacılığı olarak belirlendi.

Raporda şu talepler sıralandı:

● Çalışma hayatında kadına yönelik her türlü ayrımcılık terk edilmeli, esnek çalışma biçimlerine, cinsiyetçi iş bölümüne, ücret eşitsizliğine son verilmeli, güvenceli, düzenli işler yaratılmalı.

● Yetki ve karar mekanizmalarında eşit temsiliyetin hayata geçmesi sağlanmalı.

● Kadın istihdamının önündeki engellerden olan çocuk, hasta, yaşlı, engelli bakımı kamusal hizmet olarak sunulmalı, ev işlerini kadının üstünden alacak sosyal politikalar uygulanmalı.

● 8 Mart kadınlar için ücretli izin günü sayılmalıdır. Kadınların örgütlenmeleri önündeki engeller kaldırılmalı.

● 25 Haziran 2021'de yürürlüğe giren ILO'nun 190 sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesi, Türkiye tarafından onaylanmalı ve etkin bir biçimde uygulanmalı. İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasla etkin bir biçimde uygulanmalı.

● Toplumsal cinsiyet temelli suçlarda, kadın cinayetlerinde cinsiyetçi iyi hal, tahrik indirimi gibi uygulamalardan vazgeçilmeli. Kadın istihdamını artırmak için önerilen esnek çalışma biçimleri yerine kadınlar için tam zamanlı ve güvenceli istihdam olanakları yaratılmalı, çalışma süreleri kısaltılmalı.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle konuştuğumuz İETT'nin kadın şoförleri, "Kadınlar her işi yapar. Yeter ki alan açılsın ve fırsat tanınsın" diyor

● **Hülya ARSLAN–Seyhan KALKAN VAYIÇ**

Otobüse, tramvaya bindiğimizde eğer direksiyonun başında bir kadın varsa yüzümüzü aniden bir gülümseme sarıyor. Erkek egemen bir toplumda “kadın her işi yapamaz” algısını yıkan en güzel örneklerden biri olduğu için belki de. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 2019’dan beri kadınlara daha çok alan açarak istihdam sağlıyor. Şu an 163 kadın şoför görev yapıyor. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nde çalışan kadın şoförler ve ilk kadın metrobüs denetim amiriyle bir araya geldik; mesleklerine duydukları sevgiyi, karşılaştıkları zorlukları ve kadınların her alanda var olma mücadelesini konuştuk.

“İLK KADIN DENETİM AMİRİYİM”

İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri’ne (İETT) bağlı Söğütluçeşme Metrobüs Denetim Amirliği’nde ilk kadın denetim amiri olarak görev yapan Ayşegül Kaya, elektrik teknikerliği eğitimi aldıktan sonra hastanelerde ve çeşitli kurumlarda çalışmış. Ancak hayatının asıl dönüm noktası, İETT’ye bağlı yolcu otobüsünün şoför koltuğunda bir kadını görmesi olmuş. Ayşegül Kaya o günü şöyle anlatıyor: “Bir sabah işe giderken bir otobüs geldi ve içinde bir kadın şoför vardı. Yolcuların ona bakışı, davranışı harikaydı. O an kendi kendime ‘Benim de üst sınıf ehliyeti var, neden ben de bu işi yapmayayım?’ dedim ve hemen araştırmalara başladım. Sonrasında İBB Kariyer’den başvurumu yaptım ve süreci başarıyla tamamladım.”

İETT’de 2021 yılında şoför olarak başlayan ve ardından vatmanlık yapan Ayşegül Kaya, İETT’nin ilk kadın metrobüs denetim amiri olarak Söğütluçeşme Metrobüs Denetim Amirliği’nde görev yapıyor. Kaya, “İlk kadın denetim amiri olduğumu duyduğumda gurur duydum. Zonguldak’ta küçük bir köyde doğup büyüdüm. Kadınların her işi yapabileceğine inanıyorum ve bunu kanıtladığımı düşünüyorum. Kadınlar bir işi yapmak istediklerinde en iyisini yaparlar.” diyor.

“BABAMIN MESLEĞİNİ DEVAM ETTİRİYORUM”

Bu gururu yaşayanlardan biri de İETT’de otobüs şoförü olarak görev yapan 42 yaşındaki Ayşe Uzun. Ancak onun yaşadığı gururun bir özelliği daha var; baba mesleğini devam ettirmesi... Uzun anlatıyor: “Araba yedek parçacılığı yaptım. Daha sonra direksiyon eğitmeni oldum. Arkadaşlarımdan İETT’nin kadın şoförlere öncelik verdiğini duyunca İBB Kariyer’den başvurdum. Babam da İETT şoförüydü ve bu meslekten kazandığı parayla beni büyüttü, ben de şimdi kızımı bu meslekle büyütüyorum.”

Ailesinin ilk başlarda bu mesleğe sıcak bakmadığını söyleyen Uzun, kabulleniş sürecini de şu sözlerle anlatıyor: “Annem ‘Yıllarca babanı beklediğim gibi şimdi de seni mi bekleyeceğim?’ diye tepki göstermişti. Ama zamanla kabullendi ve şimdi gurur duyuyor. Ayrıca otobüs kullanırken insanların verdiği tepkiler de çok güzel. Yolcular bizi görünce tebrik ediyor, el sallıyorlar. Bu durum beni çok mutlu ediyor.”

“BU MESLEKTE DAHA FAZLA KADIN GÖRMEK İSTİYORUM”

Mehtap Karaçam, 2021 yılında İETT’de otobüs şoförü olarak çalışmaya başlamış. Öncesinde güvenlik görevlisi olarak çalışan Karaçam, kadın otobüs şoförü gördükten sonra bu mesleği yapmaya karar veren bir diğer kadın.

İlk başlarda ailesinin kendisine inandığını belirtir Karaçam, “Babam ‘Kocaman otobüsü nasıl süreceksin?’ diye endişeliydi. Ama ben kendime güveniyorum ve başaracağım dedim. Şimdi insanlar bizi görünce alkışlıyor, dua ediyor, öpücük gönderiyorlar. Bu işi yapmaktan çok mutluyum.” diyor. Karaçam, “Keşke bu fırsat daha önce verilseydi de daha erken başlasaydım. Erkek egemen mesleklerde daha faz-

la kadın görmek istiyorum. Biz de varız ve her mesleğin üstesinden gelebiliriz. Kimse ben bu mesleği yapamam demesin. Gerçekten istediğimizde her şeyi yapabileceğimizi bilmemiz lazım.” diyerek kadınların her işi yapabileceğinin altını çiziyor.

40 YAŞINDA YENİ MESLEĞE ADIM ATTI

İki çocuk annesi 44 yaşındaki Aysun Tecir ise, 40 yaşından sonra vatman olarak kadınlara ilham olanlardan... İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri’ne (İETT) bağlı Karaköy-Be-
yoğlu Tarihi Tünel Hattı’nda ilk kadın vatman olarak dört yıldır görev yapıyor. 12 yaşından

itibaren tekstilde, kuaförde çalışan, servis şoförlüğü de yapan Aysun Tecir, ilk kadın vatman olmasına vesile olan hikayeyi şöyle anlatıyor: “İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun kadınlara her alanda istihdam açtığı haberlerini okuyordum. Bir gün işe gidip gelirken kadın şoförün kullandığı otobüse denk geldim. 500T’yi kullanıyordu. Bana ilham oldu. O kadın şoför beni yönlendirdi ve bana yardımcı oldu. İnsanların hayatına dokunmak denen bir şey var. O şoför benim hayatıma dokundu, zaten çok hevesim vardı. Başvurdum, kabul edildim ve eğitimden sonra 150 yıllık farklı kültürlerin ve medeniyetlerin bulunduğu bir yerde

ilk kadın vatman olarak göreve başladım. Onur ve gurur verici bir durum. Eşim, çocuklarım, arkadaşlarımdan hepsi mutlu oldu. Yolcular araçta erkek yüzü görmeye alışmışlar. Beni görünce bir şaşırıldılar. Mutlu oldular ve desteklediler. Alkışladır ve tebrik ettiler. Dışarıda gördükleri zaman yanıma koşuyorlar.”

Kadınların her işi yapabileceğini söyleyen Tecir, “Yeter ki bize alan açılsın. Ekrem başkan bize bu olanağı sağladı. Ben de çevremdeki diğer kadınlara örnek oldum. Onları yönlendirdim. Benim gibi şoför olanlar oldu. Kadınlar olarak daha güçlü olmalıyız ve her alanda var olmaya devam etmeliyiz. Kadına başarı ve güç yakışır.” diyor.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği sanatla anlatıldı

KIZÇEV

Kız Çocukları Eğitim Derneği (KIZÇEV), kız çocuklarının eğitime erişimini artırma-
yı, toplumsal cinsiyet eşitliğini desteklemeyi ve genç kadınların geleceğe güçlü bir şekilde hazırlanmasını amaçlayan bir sivil toplum kuruluşu. Eğitim bursları, mentorluk programları ve farkındalık projeleri ile kız çocuklarının akademik ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunan KIZÇEV, toplumun her kesiminde kalıcı bir dönüşüm yaratmayı hedefliyor.

KIZÇEV tarafından düzenlenen “Sanat ve Direnişte Kadın Hikayelerini Anlatmak” panelinde kadın sanatçılar ve bursiyerler, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı bir araya geldi

● **Simge KANSU**

Kadın sanatçıların eserleriyle toplumsal anlatıya katkı sunduğu “Anlatıların Gücü: Kadınların Çılgılığı” sergisi, 23-28 Şubat tarihleri arasında Alan Kadıköy’de sanatseverlerle buluştu. Kız Çocukları Eğitim Derneği (KIZÇEV) tarafından düzenlenen sergi kapsamın-

da 27 Şubat Perşembe günü “Sanat ve Direnişte Kadın Hikayelerini Anlatmak” paneli gerçekleştirildi. Panelde toplumsal cinsiyet eşitsizliği, hak mücadelesi ve dayanışma gibi konuların sanat aracılığıyla nasıl görünürlük kazandığı tartışıldı.

Dr. Feride Çelik’in moderatörlüğünü üstlendiği panelde, sanatçılar Burcu Perçin, Loya Kader Öztürkmen, Safiye Otman ve Esin Öykü Terzi, kendi üretim süreçlerini paylaşarak sanatın bir direniş ve ifade alanı olarak üstlendiği rolü aktardı. Kadın sanatçıların ve bursiyerlerin katılımıyla gerçekleşen panelde, sanatta kadın temsiliyeti ve eğitimin dönüştürücü etkisi tartışıldı. Etkinlik boyunca ziyaretçiler, sanatın toplumsal dönüşümdeki etkisine ve kadın hikayelerinin görünürlük kazanmasındaki önemine dair konuşmalara tanıklık etti. Etkinliğin ardından 7 öğrenciye bir yıllık burs verildi.

Bekar annelerin katmerli yoksulluğu...

Hem evi geçindirmek hem de çocuğuna bakmak zorunda olan bekar anneler, madden ve manen yoksulluk yaşıyor. Uzman Sosyolog Funda Alpaslan Talay, “Tek ebeveyn kadın yoksulluğu, yoksulluğun en keskin ve karmaşık hali...” diyor

● **Gökçe UYGUN**

Başrolünde Demet Evgar’ın olduğu ‘Bahar’ dizisinin geçmiş bir bölümünde; diziye adını veren karakterin ‘bekar bir anne’ olarak yeni hayatına başlaması bir ‘single mom’ partisiyle kutlanmıştı. Tek ebeveynlik yapan annelere cesaret veren sahne, bu kadınların toplumsal hayatta karşılaştığı zorluklara da dikkat çekiyordu.

Türkiye’de sayıları 2 milyonu aşan bekar anneleri araştıran Uzman Sosyolog Funda Alpaslan Talay, “Yeni yoksulluk ve kadın yoksulluğu: Sosyal yardım alan tek ebeveyn kadınların deneyimleri, beklentileri ve umutları” başlıklı bir yüksek lisans tezi hazırladı.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle, Funda Alpaslan Talay ile söyleştik.

● **“Tek ebeveyn kadın yoksulluğu” kavramını açıklar mısınız?**

Çeşitli nedenlerle (boşanma, eşin vefatı, terk edilme, eşin cezaevinde olması vb.) tek ebeveyn konumunda olan kadınlar, hem hane geçindiren hem de çocuklarının bakımını üstlenen kişiler olarak çifte sorumluluk taşıyorlar. Tek ebeveyn kadın yoksulluğu, ekonomik ve sosyal dezavantajların keşişiminde yer alan, tek başına çocuk yetiştiren kadınların maruz kaldığı çok boyutlu bir yoksulluk biçimi. Bu kadınlar iş gücü piyasasına erişimde, sosyal destek mekanizmalarına ulaşmada ve çocuk bakım hizmetlerine erişimde ciddi engellerle karşılaşılıyorlar.

“YOKSULLUĞUN EN KARMAŞIK HALİ...”

● **Yoksulluk ülkemizde zaten büyük bir sorun. Kadın yoksulluğu keza öyle, bir de bunun üstüne tek ebeveyn kadın yoksulluğu... Katmerli bir sorun yumağından bahsediyoruz değil mi?**

Evet, tek ebeveyn kadın yoksulluğu, yoksulluğun en keskin ve karmaşık hali... Çünkü burada sadece maddi imkânsızlıklar değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin getirdiği yapısal engeller, sosyal dışlanma ve psikolojik yük de devreye giriyor. Kadın hem geçimini sağlamak hem de çocuklarının bakımını üstlenmek zorunda kalırken, bu süreçte yeterli destek mekanizmalarına erişemiyor. Eğitim, sağlık, barınma gibi temel alanlarda dezavantajlar daha da derinleşiyor ve bu durum sadece bireysel bir sorun olmaktan çıkıp nesiller arası bir yoksulluk döngüsüne dönüşüyor.

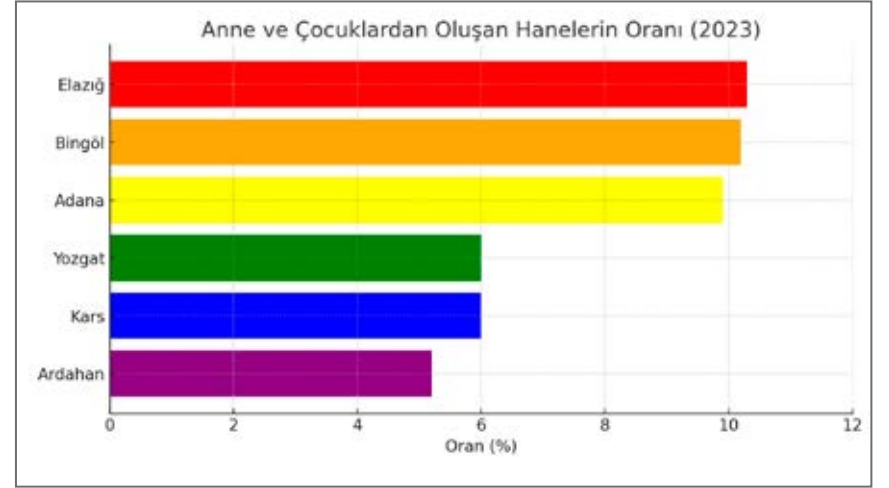
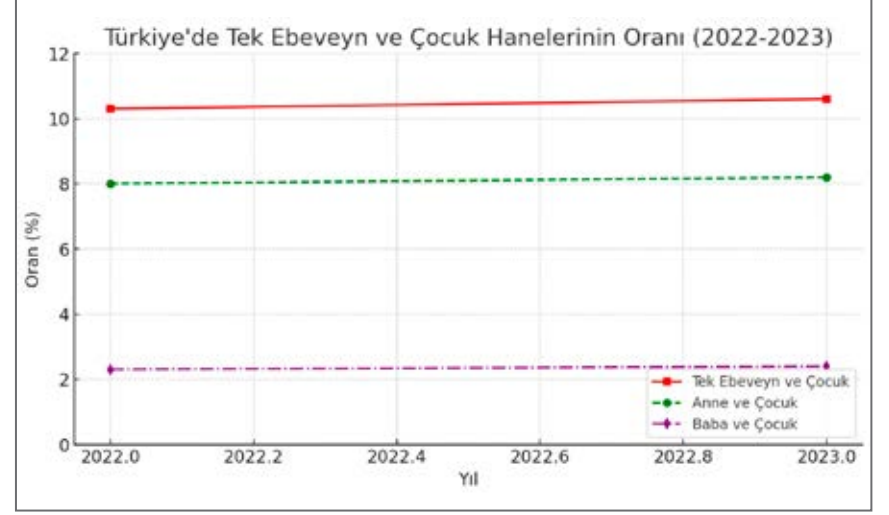
● **Peki neden “tek ebeveyn kadın yoksulluğu” diye bir olgu var? Mesela ‘tek ebeveyn erkek yoksulluğu’ da var mı?**

Kadın ve erkek tek ebeveynler arasındaki yoksulluk deneyimi aynı değil. Kadınlar için bu durum, ekonomik güvencesizlik, sosyal dışlanma, cinsiyete dayalı ayrımcılık ve istismar risklerini içeren çok daha yapısal ve derinleşmiş bir sorun yumağı.

“YALNIZ VE ÇARESİZ HİSSEDİYORLAR”

● **Kadınlar bu yoksulluğun sosyal, psikolojik ve kültürel boyutlarını nasıl yaşıyorlar?**

Tek ebeveyn kadınlar, sadece ekonomik yoksullukla değil, aynı zamanda toplumsal önyargılar, sosyal dışlanma ve duygusal yük ile de mücadele etmek zorunda kalıyorlar. Toplum tarafından çoğu zaman “eksik aile” olarak görülüyor, yalnız anne olmanın yarattığı önyargılarla karşılaşılıyorlar. Örneğin, ev kiralamak istediklerinde ev sahipleri tarafından güvenilmez bulunabiliyorlar. İşyerlerinde çocuk bakım sorumlulukları nedeniyle daha az tercih edilebiliyor veya kariyerlerinde ilerleme şansları kısıtlanabiliyor. Ayrıca, boşanmış ya da dul olmaları nedeniyle mahallelerinde veya geniş aileleri içinde dışlanma yaşayabiliyorlar. Tek ebeveyn kadınlar kendilerini yalnız ve çaresiz hissedebiliyor, destek mekanizmalarına erişemediklerinde duygusal yükleri daha da ağırlaşabiliyor. Gelecek kaygısı, özellikle çocuklarının eğitimini ve sağlığını tek başına üstlenmek zorunda olmaları nedeniyle yoğunlaşıyor. Ayrıca, toplumun onlardan hem iyi bir ebeveyn hem de güçlü bir birey olmalarını beklemesi, zamanla yıpranmalarına ve ruhsal olarak zorlanmalarına neden olabiliyor. Kadınların anne olarak çocukları için “fedakârlık” yapması beklenirken, kendilerine ait bir sosyal yaşam kurmaları veya bireysel hedeflerini gerçekleştirmeleri toplum tarafından desteklenmiyor. Bu durum, kadınların kendilerini değersiz ve toplumdan soyutlanmış hissetmelerine neden olabiliyor. Ayrıca, ekonomik bağımsızlıklarını kazanmaya çalışırken, “çocuklarını ihmal eden anne” gibi haksız eleştirilere maruz kalabiliyorlar.

Bekar annelere hangi destek mekanizmaları sunulmalı?

Tek ebeveyn yoksul kadınların yoksulluktan çıkışını sağlamak için sadece ekonomik yardımlar değil, çok yönlü ve sürdürülebilir destek mekanizmaları geliştirilmeli. Çocuk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması bu kadınların iş gücüne katılımını artıracak en temel adımlardan biri. Devlet destekli kreşler, uygun fiyatlı gündüz bakım merkezleri ve işyerlerinde kreş imkanlarının sağlanması, kadınların hem çocuklarıyla ilgilenmesini hem de düzenli bir gelir elde etmelerini kolaylaştıracaktır. Tek ebeveyn kadınların eğitim seviyelerini yükseltebilmeleri

ve daha güvenceli işlere erişebilmeleri için meslek edindirme programları yaygınlaştırılmalı, kadın istihdamını teşvik eden uygulamalar hayata geçirilmeli. İş yerlerinde esnek çalışma modellerinin yaygınlaştırılması, kadınların iş ve bakım sorumluluklarını daha dengeli şekilde yürütebilmelerine olanak sağlayacaktır. Kadın kooperatifleri, mikro krediler ve girişimcilik destekleri teşvik edilmeli. Kadınların kendi işlerini kurabilmeleri ve sürdürebilmeleri için devlet destekli fonlar, hibe programları ve düşük faizli krediler sunulmalı.

“TÜİK verileri, tek ebeveynli ailelerin artış eğiliminde olduğunu gösteriyor. 2022’de 26 milyon hanehalkı bulunduğu düşünüldüğünde, yaklaşık 2,7 milyon hanenin tek ebeveyn ve çocuklardan oluştuğu, bunların da yaklaşık 2 milyonunun anne ve çocuklardan oluştuğu tahmin ediliyor. 2023’te hanehalkı sayısının yaklaşık 27 milyona ulaştığı göz önüne alındığında, tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan

EN ÇOK ELAZIĞ’DA hanelerin sayısının 2,9 milyona, bunların içinde anne ve çocuklardan oluşan hanelerin sayısının ise 2,2 milyona yükseldiği söylenebilir. 2023 verilerine göre anne ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu iller, yüzde 10,3 ile Elazığ, yüzde 10,2 ile Bingöl, yüzde 9,9 ile Adana olurken, bu oranın en düşük olduğu iller ise yüzde 5,2 ile Ardahan, yüzde 6 ile Kars ve Yozgat oldu.”

Kadının 365 günü eşitlik mücadelesiyle geçiyor!

Medya ve sosyal medyayı her ceket altına alan MTM Medya Takip Merkezi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü öncesinde farklı coğrafyalarda yaşayan kadınların sorun, mücadele ve kazanımlarını raporladı. 196 ülkeden 187 farklı dilde 150 milyonu aşkın yayınının incelendiği rapora göre, geride bıraktığımız yılda kadınlar spor, siyaset, ekonomi ve akademi gibi pek çok alanda büyük kazanımlar elde etti. Buna rağmen, dünya genelinde her gün yaklaşık 137 kadın aile içi şiddet nedeniyle hayatını kaybetti.

“Dünya Kadın Gündemi” araştırmasında öne çıkan çarpıcı sonuçlardan bazıları şöyle:

► Japon hakem Yoshimi Yamashita, Avustralya-Hindistan maçını yöneterek AFC Er-

kekler Asya Kupası’nda görev alan ilk kadın hakem oldu.

► Avrupa Adalet Divanı, “Aile içi şiddet varsa

kadına mülteci statüsü verilebilir” yönünde karar aldı.

► Fransa, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde kürtaı hakkını anayasal güvence altına aldı.

► Judith Tuluka Suminwa, Kongo Demokratik Cumhuriyeti’nin ilk kadın başbakanı oldu.

► BM, kadınların ekonomi, eğitim, sağlık ve siyasi temsil alanlarında erkeklere kıyasla yüzde 68 daha dezavantajlı olduğunu açıkladı.

► Kuzey Makedonya’nın ilk kadın Cumhurbaşkanı Gordana Siljanovska Davkova göreve başladı.

► Avrupa Parlamentosu, kadın sünnetini ve zorla evlendirmeyi suç kapsamına aldı.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

ESİT ve ÖZGÜR. YAŞAM İÇİN MÜCADELEYE DEVAM!

HAKLARIMIZDAN VAZGEÇMİYORUZ!

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI!

Kadınların KADIKÖY BAŞKANI

MESUT KÖSEDAĞI

KADIKÖY BELEDİYESİ

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylüler adına Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu

Ayten Genç, Erhan DEMİRTAŞ,

Gökçe UYGUN, Semra ÇELEBİ, Leyla ALP

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Leyla ALP

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı

Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN,

Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN VAYIÇ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi Sarayardı Caddesi Kılakedin İş Merkezi No: 98 Kadıköy

Tel: 0 (216) 348 70 60

İlan/Reklam: 0 (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr

www.instagram.com/gazetekadikoy

www.facebook.com/gazetekadikoy

www.twitter.com/gazetekadikoy

E-posta: gazetekadikoy@gmail.com

Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 01 07

Baskı: Turkuvaız Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 5 Levent Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1/1 34060 Etilipsultan / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Oscar gecesinde öne çıkan müzik hadiseleri

MELİS DANIŞMEND

Geçen pazar milyonlarca kişi televizyonun başına geçti ve 97 yıldır düzenlenen, üzerine günlerce hatta haftalarca konuşulan bir ödül törenini merakla izledi. Sadece hangi ismin/filmin zaferle gecedden ayrılacağı değil, kırmızı halı geçişi ve sürpriz olaylarıyla da insanı heyecanlandıran Oscar ödülleri, 2 Mart Pazar akşamı Los Angeles'taki Dolby Tiyatrosu'nda (eski adıyla Kodak Tiyatrosu) sahiplerini buldu. Her ne kadar yılın en önemli etkinliklerinden biri olsa da ufak bir not düşeyim: Törenin 2025 yılı izlenme oranı yüzde 8'lik bir düşüşle 18,1 milyona gerilemiş. Aynı durum son Grammy ve Altın Küre ödülleri için de geçerli. Sebeplerden biri malum, kısacık videolarla ömrünü geçiren genç jenerasyonun üç küsur saat süren bir programa takılı kalamaması. Oscar özelinde konuşursak da, bu seneki adayların geçen senelere göre daha "sönük" kalması. Her ne kadar ilk kez ABC kanalının

yanı sıra Hulu'dan da izlenebilme seçeneği sunulsa da törenin o eski görkemli halinden pek eser olmadığı fikrine ben de (canlı izlemiş biri olarak) katılıyorum.

Yazılarım müzikle bağlantılı biliyorsunuz. Dolayısıyla istatistikleri ve film profesyonelleri tarafından yorumlanacak kısımları bir kenara bırakıp törenin müzik açısından öne çıkan anlarını kaleme/klavyeye almak istiyorum. Bu sene 'En İyi Şarkı' adaylarının canlı performanslarına yer verilmeme kararı alınmıştı ama bu elbette gece boyunca pek çok farklı performansın gerçekleşmesini engellemedi.

Sean Baker imzalı Anora'nın 'En İyi Film' dahil beş Oscar ödülü aldığı gecede açılışı Wicked filmiyle geçen senenin en çok konuşulan isimleri arasında yer alan Ariana Grande ve Cynthia Erivo yaptı. Somewhere Over the Rainbow, Home ve Defying Gravity adlı şarkılarıyla izleyiciyi mest eden ikili, 2023'te 'En İyi Kadın Oyuncu' ödülünü alan Michelle Yeoh da dahil pek çok kişinin ağlamasına sebep oldu. Grande ve Erivo'nun film çekimi sırasında başlayan dostlukları çok konuşuluyor. Ariana Grande zaten yıllar-

dır pop müzik kulvarında milyonları peşinden sürükleyen, yüzlerce ödül almış bir müzisyen. Cynthia Erivo ise Emmy, Grammy ve Tony ödüllü özel bir ses. The Graham Norton Show'da Aretha Franklin'in bir şarkısını çıplak sesle söylediğinde yanında oturan ünlü oyuncu Olivia Colman gözyaşlarını tutamamıştı. Bu yetenekli iki müzisyenin röportajlarda ya da çeşitli televizyon programlarında birbirleri hakkında sarf ettiği güzel sözlerle çok seferler rastladım. Bu PR için önceden tasarlanan değil, içten gelen ve doğal şekilde gelişen bir ilişkiye benziyor. İşte o gece de bu kimyanın etkileyici yansımasıyla başladı.

Bu seneki törenin sunucusu talk

show programlarıyla ABD izleyicisinin kalbinde sağlam bir yer edinen (şimdilerde podcast dünyasında) Conan O'Brian'dı. Açılış konuşmasının sonunda bir şarkı da söyleyen O'Brian'ın genel performansı eleştirmenlerden ve izleyiciden epey iyi not aldı. Törende üç farklı Bond şarkısını yorumlayan Lisa (Live and Let Die), Doja Cat (Diamonds are Forever) ve Raye (Skyfall) Amerikan medyası tarafından "Ne alaka?" diye biraz eleştirilirken, yakın zamanda hayatını kaybeden ünlü müzik insanı Quincy Jones'a saygı duruşunda bulunma görevi ise tecrübeli bir isme, Queen Latifah'ya verildi. Whoopi Goldberg ve Oprah Winfrey tarafından (birlikte rol aldıkları The Color Purple'ın yapımcılarından biri Jones'du) sahneye davet edilen Latifah, daha önce Michael Jackson ve Diana Ross'un yorumladığı Ease on Down the Road'u söyledi. Şatafatlı kıyafetiyle, 32 dansçı ve 10 vokalist eşliğinde performansını tamamlayan şarkıcı, 1967 yılında 'En İyi Şarkı' kategorisinde aday gösterilen ilk siyahi sanatçı olan Jones'u anmış oldu.

'En İyi Orjinal Müzik' ödülünü ilk adaylığıyla eski Yuck grubu üyesi Daniel Blumberg'ün (The Brutalist) aldığı gecede yılların pas geçtiği Mick Jagger da 'En

İyi Orjinal Şarkı' ödülünü vermek üzere sahneyeydi. 81 yaşında olup da böylesine genç, dinamik, müthiş görünmek... Valla nazar boncuklu maşallah diyelim. Ayakta alkışlanarak karşılanan ünlü The Rolling Stones üyesi, kazananı açıkladığında sahneye gelen isimler Emilia Perez filminde yer alan El Mal şarkısının yaratıcıları Camille ve Clement Duco'l'dü.

Bu arada organizatörlere bir şikayetim var: Ekip olarak ödül alanlar sahneye çıktığında teşekkür konuşmasını yapan ilk kişi sazi eline alınca arkada bekleyenlere zaman kalmıyor. "Süre bitti!" müziği çalmaya başlayınca zalimler mikrofonu kapatıyorlar, öyle öksüz gibi kalıp kullise yürüyor zavallılar. Hangi ödülü hatırlamıyorum, bu sefer de aynı şey oldu. Anasına, babasına teşekkür edemeyen üçüncü adamın mor suratını, ilk konuşan bencilin de kahrkalarını görünce sinirlerim tepeme çıktı.

Velhasılkelam bir Oscar töreni böyle geçti. Başta söylediğim gibi, bana göre her dakikası akılda kalan, görkemli veya sıra dışı bir gece değildi. Dünyadaki her şey giderek yavanlaşıyor ya da bana/ bize mi öyle geliyor bilmiyorum. "Yaktı bizi bu sosyal medya, yaktı bizi bu dijital çağ yüzeyselliği" diyerek bir tür isyan ve kamu spotuyla yazımı sonlandırıyorum. Herkese sinemalı ve müzikli günler!

'Ezilenlerin melodik sesi' sustu...

Müziğimizin beyefendi ve güçlü sesi sustu, sanatçı Edip Akbayram hayata gözlerini yumdu...

● Gökçe UYGUN

Sanat dünyamızın saygın ve sevilen isimlerinden, Kadıköylü komşumuz Edip Akbayram hayatını kaybetti. Zatürre tedavisi sonrası geçirdiği iç kanama nedeniyle 9 Ocak'ta Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılan ve tedavisi yoğun bakımda süren Akbayram, çoklu organ yetmezliği nedeniyle 2 Mart Pazar 2025 tarihinde akşam saatlerinde yaşamını yitirdi.

ANTEP'DEN MODA'YA

1950 Gaziantep doğumlu olan sanatçı, henüz 9 aylıken çocuk felcine yakalandı. Müziğe ilgişi çocuk yaşlarda başladı. Lisedeyken kurduğu "Edip Akbayram ve Siyah Örümcekler" isimli grupta hem çaldı, hem söyledi. İlk plağı "Kendim Ettim, Kendim Buldum"u o yıllarda yayınladı. Üniversitede diş hekimliğine kayıt oldu ama daha sonra müziği seçti. 1968'de İstanbul'a göç etti. 71 senesinde Altın Mikrofon yarışmasını Aşık Veysel'in şiirinden esinlenerek bestelediği "Kükredi Çimenler"le kazandı. 80'li yıllarda TRT'ye çıkması yasaklandı. 90'larda yeni bir çıkış yaptı. "Türküler Yanmaz" albümünü Sivas Katliamı'nda öldürülenlere adadı. Geniş halk kitlelerine ulaşan usta sanatçı, 20'den fazla albüm, 15'ten fazla 45'likle unutulmaz şarkılara imza attı. Altın plak

ödüllü sanatçı, 50 yılı aşan kariyerinde 250'den fazla ödül kazandı. Anadolu rock ve özgün müzik gibi türlerin öncü isimlerinden biri olan Edip Akbayram, "Aldırma Gönül", "Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz", "Bekle Bizi İstanbul" başta olmak üzere pek çok şarkısıyla sevenlerinin gönlüne taht kurdu.

Edip Akbayram, 1979 yılında Ayten Akbayram ile evlendi. Çiftin Türkü ve Ozan isimlerinde iki çocuğu bulunuyor.

KADIKÖYLÜ KOMŞUMUZDU...

Kadıköylü komşumuz Edip Akbayram, basında görünmeyi pek sevmemesine rağmen, çok sevdiği Kadıköy'ünün gazetesi olduğumuz için bize iki kere röportaj vermişti. Her iki söyleşimizde de yıllardır yaşadığı semt olan Moda'da görüşmüştük.

"1968'de İstanbul'a geldim, Moda'yı gördüm, aşık oldum ve hemen yerleştim. Yeşil ve mavinin hakim olduğu masal gibi bir yerd, kuş sesleri, ağaçlar..." diye açıklamıştı Moda sevgisini Edip Akbayram ve devam etmişti: "Moda, benim cumhuriyetim. İstanbul'un duyarlı insanların sahiplendiği güzel bir yer. Şimdi, her türlü kozmopolitliğe rağmen hâlâ İstanbul'un en güzel yerlerinden biri. Burunda bir çay içmek, bir parkta oturmak... Burada kimse kimseyi rahatsız etmez. Eşimle burada tanıştım, burada evlendim. Evden çıktığımda eşe dosta, esnafa selam vererek

yürümek çok keyifli. İşim olmadıkça Moda sınırlarından çıkmıyorum zaten. Köprünün yarısına gelince, 'Ohh köye, Kadıköy'e geldim' diye seviyorum. Asla buradan ayrılmayı düşünmedim. Burada nefes alıyorum. Moda benim için vazgeçilmez bir tutkudur."

"SOSYALİST BİR İNSANIM"

2011 yılında gazetemize verdiği röportajda Akbayram, kendini sosyalist bir insan olarak tarif etmiş ve 12 Eylül'de yaşadıklarını şöyle anlatmıştı: "Ben sosyalist bir insanım. Düşüncelerimi her zaman her yerde çekinmeden söyledim, söylerim de. Zaten sanatçının özgür olması, hiçbir şeyden korkmaması, inandığı doğruları savunması gerek. Ben de ezilen insanların-etnik kimlikleri ne olursa olsun-melodik sesi olmaya gayret ediyorum. Hayatım boyunca hep onların yanında oldum. Onların yanında olarken de baskı, işkence, tutuklama gibi şeyler geçti başımızdan. Ama gülü seven dikenine katlanır diyorum. Biz işin zor tarafını seçtiğimiz için, sorumlu sanatçı olduğumuz için bunlara

şimdiye kadar göğüs gerebildik. Bundan sonra da yine doğru bildiğim adımları ülkem adına atarım. Solcu, ilerici, yurtsever, demokratlara yapılan tüm baskıları biz sanatçılar da yaşadık. Para karşılığında çizginizi değiştirmeniz için baskı yapılan bir rejimdi. Namuslu kalmanın, inandığını savunabilmenin bedelleri vardı. Biz bu bedelleri ödedik. Benim için onurum çok önemlidir. 12 Eylül'den sonra bazı arkadaşlarımızın ekonomik nedenlerle çok farklı yerlerde durduğunu görünce üzülüyorum. 7'sinde neyseniz 70'inizde de o olmak zorundasınız."

Akbayram, o dönem Başbakan olan Recep Tayyip Erdoğan'ın sanatçılar için verdiği kahvaltuya katılmayan sanatçılardan. Neden gitmediğini şöyle açıklamıştı: "Başbakana düşüncelerinizi açıklayamazsınız ki! Başbakan o kadar kişinin düşüncesini 3 dakikada nasıl anlayabilir? Herkesi dinlemeye kalksa da saatler sürer. Ayrıca dinlese bile, benim sayın Başbakan ile konuşacak bir konum yok. Yani ben hayatım boyunca düşündüklerimi özgürce şarkılarımla, meydanlardaki konuşmalarımda ifade ettim. Kapalı kapılar ardındaki bir kahvaltıda Başbakanla konuşacak ortak bir nokta yok."

Türkiye'de ilk defa 1 Mayıs marşını ulusal bir kanalda söyleyen Edip Akbayram, "Hayatımda çok anlamlı bulduğum iki özel gün vardır. Biri 12 Eylül öncesi İzmir'deki TARIŞ işçileriyle beraber eylemlere katıldığım. Diğeri de hayatımda ilk kez bir yılbaşını Ankara'da TEKEL işçileriyle şarkı söyleyerek geçirdiğim zaman." demişti.

PARALI KONSERLERE KARŞIYDI

2017'de gazetemize verdiği röportajdaysa, 45. sanat yılını Kadıköy'de kutlayan sanatçı, paralı konserlere karşı olduğunu belirterek bunun toplumcu bir sanatçı olmanın gereği olduğunu söylemişti: "Ben belediyelerin tanzim ettiği festival konserlerinde sahne alıyorum genelde. İsteyen herkes, çocuk çocuk bilet almadan gelip dinleyebiliyor. Edip Akbayram dinleyicisinin emekçi, öğrenci, dar gelirli kesim olduğunu düşünüyorum. 4 kişilik bir aile biletli konserime nasıl gelsin? Ha benim dinleyicim ekmeğinden/sıgarasından feragat edip gelir ama ona da benim gönlüm razı olmuyor. Zaten bu kadar kamburu olan bir topluma bir kambur da ben koymak istemem. O nedenle paralı konserleri yıllardır elimden tersiyle ittim." "Türkiye'nin şu anki siyasal durumunda, içimden şarkı söylemek gelmiyor aslında," diyen Akbayram yine de umudunu diri tuttuğunu şu cümlelerle ifade etmişti: "Sanatçı toplumun melodik sesidir, umududur. Biz ne kadar karamsar olursak olalım, topluma enerji, mücadele, sevgi, dostluk, barış sunmak zorundayız. Dünyadaki tüm sanatçıların temel görevi de budur. Biz sanatçılar, savaşılar hayır diyoruz, insanların insanca yaşayabileceği, kimsenin kimseyi ötekileştirmedeği günlerin özlemini ve mücadelesini sunmaya çalışıyoruz şarkılarımızda. Bunun bir bedeli varsa da, ülkem için ödemeye hazırım seve seve."

“Seni sesinde yaşatacağım baba”

Edip Akbayram, son yolculuğuna alkışlar, gözyaşları ve "Yıllar" şarkısıyla uğurlandı. Harbiye'deki Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda 4 Mart Salı günü düzenlenen anma töreninde çiçeklerle bezeli tabutu içinde son kez sahneye çıkan Akbayram; ailesi, sanatçı dostları, siyasiler, belediye başkanları ve sevenleri tarafından son yolculuğuna uğurlandı. Törene katılan Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, eşi Ayten Akbayram, kızı Türkü ve oğlu Ozan, torunu Lavin ve diğer aile fertlerine taziyelerini iletti. Anma töreninde ilk olarak, Nebil Özgen-türk tarafından hazırlanan Edip Akbayram belgeseli gösterildi. Belgeselin ardından ilk konuşmayı yapan usta sanatçı Zülfü Livanelli, "Çok uzun yıllar boyunca efendiliğinden, o insanlara karşı yaklaşımındaki saygıdan, sevgiden, nezaketten, ki bugünlerde

iyice artık arar olduğumuz, hasretini çektiğimiz o nezaketten ve insan sevgisinden mahrum kalacağız maalesef. Böyle insanlar, namuslu yaşadılar ve namuslu gidiyorlar." dedi. Ayakta durmakta zorlanan Türkü Akbayram da babasını şu sözlerle son yolculuğuna uğurladı: "Çoğunuzun 'Edip Abi'si, ama benim babam; canıma can katan, yoluma inanılmaz bir ışık tutan... Doğduğu andan itibaren hayatı mücadele ve direnişle geçen koca bir ömür babaminki. İlekleri, dimdik duruşu, sarsılmaz, devrimci, Atatürkçü kimliği ile bu ülkeye bir Edip Akbayram geldi, ama asla geçmeyecek. Babam; birimizin memleket hasretinde, birimizin sevdasında, birimizin kavgasında, birimizin umunda hep yaşayacak. Seni saklayacağım baba; önce kendim için, sonra herkes için, seni sesinde yaşatacağım. Bir evlat olarak seninle gurur duydum, seninle gurur duy-

maya devam edeceğim. Hoşça kal babacığım." Törende son konuşmayı yapan İmamoglu da "Zamansız sanatçılar vardır. Edip Akbayram, öyle bir insan. Aynı zamanda bir de cesaretiyle var olan sanatçılar vardır. Her koşulda sesini çıkartırlar. Ve insanlar sessiz, sükun içinde kaldıkları bir ortamda, onun sesiyile ayağa dikilirler ve aslında var olan ama göstermekten çekindikleri cesaretini daha yürekli bir biçimde gösterirler. O bakımdan ihtiyaç duyulduğu anda, sesini duyduğunuzda bize hissettirdiği cesaret bakımından çok az sanatçıdan birisiydi Edip Akbayram. Eminim toplumda cesur sanatçılar, cesur duruşlu insanlar hep var olacaktır. Ama Edip Akbayram'ın o zamansız ve her zaman yanımızda olacak olan cesareti ve sesi her daim yaşayacaktır." diye konuştu.

Akbayram'ın naaşı; alkışlar, göz yaşları ve sanatçının "Yıllar" şarkısı eşliğinde cenaze namazının kılınacağı Teşvikiye Camii'ne götürüldü. Kitlesel bir şekilde uğurlanan Akbayram, öğle namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verildi.

KÖSEDAĞI'NDAN TAZİYE

Akbayram ailesine taziyeye ziyaretinde bulunan ve cenaze törenine katılan Kadıköy Be-

lediyesi Başkanı Mesut Köseadağ da, sosyal medya hesabından paylaştığı mesajında "Modalı komşumuz, kıymetli sanatçımız Edip Akbayram'ın ve-

fatı hepimizi derinden sarstı. Sesiyile, duruşuyla ve eserleriyle daima anacağımız Edip Akbayram'ın adını Kadıköy'de sonsuza dek yaşatacağız." ifadelerini kullandı.

● Simge KANSU

Obezite, günümüzde küresel bir sağlık sorunu olarak hızla yayılıyor ve özellikle çocukluk yaşlarından itibaren sağlıklı beslenme alışkanlıklarının kazandırılması, bu hastalıkla mücadelede kritik bir rol oynuyor. Bireylerde obezite ile mücadelede çocukluk yaşlarından itibaren beslenme bilincinin artırılması konusunda çalışmalar yürüten Klinik Diyetisyen Serkan Aksoy, obezite hastalığı ve hastalığın nasıl önlenebileceği hakkında gazetemize konuştu. Aksoy, "Ülkemizde yetişkin her 100 kadından 39'u, yetişkin 100 erkekten 25'i obezdir. Eğer bireyler sağlıklı beslenip, hareketli bir yaşam şekline sahip olursa obezite önlenir." dedi.

Obezite hastalığı hakkında bilgi veren Aksoy, "Obezite, vücutta aşırı yağ birikimi ile karakterize edilen kronik, multifaktöriyel bir hastalıktır. Önceleri vücut kitle indeksi (VKİ), yani kilonun metrekareye oranı 30 ve üzeri bireyleri obez olarak nitelendiriyorduk. Fakat şu an vücutta bölgesel veya toplam olarak yağ dokusundaki fazlalık olarak bakılması gerektiği önem kazanmıştır. Kadınlarda yağ oranının yüzde 32'den, erkeklerde yüzde 25'den fazla olması veya bel çevresinin ülkeden ülkeye değişmesi ile birlikte; Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) belirlemiş olduğu, kadınlarda 88 cm ve üzerinde, erkeklerde 102 cm ve üzerindeki ölçümlerin santral (abdominal ya da visceral) obezite olduğunu söylemekteyiz." dedi.

Obezitenin her yaş grubunda ve her cinsiyette görülebileceğini ancak bazı bireylerin daha yüksek risk altında olduğunu söyleyen Aksoy, "Sedanter (hareketsiz) olan, ailesinde obezite görülenler, yüksek kalorili, şekerli, yağ oranı yüksek yiyecekler, gazlı içecek tüketenler, metabolik ve hormonal bozuklukları olanlar, bilinçsiz ilaç kullananlar, uyku düzeni bozuk ve sürekli stres altında olan bireylerde görülme sıklığı daha fazladır. Genetik olarak ailesinde obez olan bireylerde görülme iht-

Türkiye'de yetişkin nüfusun yüzde 32'si obez

4 Mart Dünya Obezite Günü vesilesiyle gazetemize konuşan Klinik Diyetisyen Serkan Aksoy, Türkiye'nin Avrupa'da obezite sıklığının en yüksek olduğu ülke konumunda olduğuna dikkat çekti

MODERN YAŞAM NASIL TETİKLEDİ?

Evden çalışmalar ile birlikte sedanter (hareketsiz) yaşama merhaba denilmiş olundu.

Ofis ortamındayken daha fazla merdiven kullanıyor, araç ile ev arasında hareket ediliyordu.

Ayrıca teknoloji bizleri ekrandaki mavi ışığa mahkum etti, bu durum beynimizde gündüz algısı uyandırarak bizleri buzdolaplarının önüne çekmeye başladı.

Evlerde sürekli yiyeceğe ulaşılması, kalorisi yüksek besinlerin seçilmesi, öğün düzeninin olmaması, hedonik (psikolojik) açlığın çok tetiklenmesi, hızlı uygulamalarla siparişler verilmesi, evdeki akıllı aletlerin işi yapmaya başlaması, geç saatlere kadar bilgisayar başında çalışarak uykusuz kalınması gibi sebepler kalori fazlalığı sebebiyle obeziteye olan yolculuğumuzu başlatmış oldu.

mali fazla olsa da çevresel faktörler de çok etkilidir. Eğer bireyler sağlıklı beslenip, hareketli bir yaşam şekline sahip ise obezite önlenir." ifadelerini kullandı.

"KADINLARDA DAHA SIK GÖRÜLÜYOR"

Aksoy, "Türkiye'de yetişkin nüfusun yüzde 32'si obezdir. Avrupa Obezite Raporuna göre Türkiye Avrupa'nın obezite sıklığının en yüksek olduğu ülke konumundadır. Cinsiyet olarak bakıldığında kadınlarda daha yüksek olduğu görülmektedir. Dünya geneline bakıldığında, obez bireyler nüfusun yüzde 13'üne denk gelmektedir. İstatistik verileri obezitenin genel olarak 45-60 yaş arasında yaygın olduğunu söylüyor. Bu dönemde özellikle fiziksel aktivitenin azalması,

metabolik esnekliğin bozulması, hormonal değişimlerin olması, daha önceki yıllarda yetersiz ve dengersiz beslenmelerin olmuş olması bu durumunun nedenleri arasındadır." dedi.

"SAĞLIKLI YİYECEĞE ULAŞMAK ZORLAŞIYOR"

Aksoy, obezitenin nasıl önlenebileceği hakkında şu önerilerde bulundu: "Gıda fiyatları hızla artıyor ve sağlıklı yiyeceklerle ulaşmak her geçen gün zorlaşıyor. İnsanlar daha ucuz ve kolay bulunan hazır gıdalara yöneliyor. Ancak bu tür yiyecekler genellikle yüksek kalorili, besin değeri düşük ve sağlıksız olduğu için kilo almayı kolaylaştırıyor. Bir de buna hareketsizlik ve stres eklenince obezite kaçınılmaz oluyor. Öncelikle doğal ve evde pişirilen tencere yemekleri yenilmelidir. Düzenli fiziksel aktivite gerçekleştirilmelidir. Her gün erkeklerin 40 dakika, kadınların ise 30 dakikalık yürüyüş yapması kaçınılmazdır. Her birey günlük olarak kilogram başına 35 ml su, yani yaklaşık 2-3 litre su tüketmelidir. Günlük ortalama 8 saat ışık olmayan bir odada uyumalıdır. Akşam yemeği olabildiğince erken saate çekilmelidir. Fast food, abur cubur olarak bilinen işlenmiş besinlerden uzak durulmalıdır. Asitli ve içerisinde nişastalı fruktoz içeriği olan içeceklerden uzak durulmalıdır. Stresi kontrol edip doğru yönetmek ve en önemlisi alkol ve sigaradan uzak durmak gereklidir. Sağlık kontrollerinizi ihmal etmemek, özellikle aile hekiminizin gözetimi altında olmak sizleri bu dünya pandemisi olan hastalıktan koruyacaktır."

Dünya Obezite Günü'nde farkındalık yürüyüşü

Kadıköy'de 4 Mart Dünya Obezite Günü'nde toplumu bilinçlendirmek ve farkındalık yaratmak için bir yürüyüş etkinliği yapıldı

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi, obezite ile mücadele konusunda toplumu bilinçlendirmek ve sağlıklı yaşamı teşvik etmek amacıyla 4 Mart Dünya Obezite Günü'nde "Farkındalık Yürüyüşü" düzenledi. Fenerbahçe Dalyan Sahili'nden başlayan yürüyüş

Caddebostan Etkinlik Alanı'nda zumba etkinliği ile sona erenler Kadıköylülerin ellerinde, "Sağlık için harekete önem ver", "Obezite hayat kaliteni düşürmesin" ve "Dengeli yemek, çok hareket" gibi dövizler yer aldı. Yürüyüşe Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ile eşi Nihal Köseadağı, Kadıköy Belediyesi Meclis Üyeleri, Kadıköy Belediyesi Gönüllüleri ve Kadıköylüler katıldı.

"TÜRKİYE OBEZİTEDE BİRİNCİ"

Obezitenin en büyük nedenlerinden birinin hareketsiz yaşam biçimi olduğunu vurgulayan Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı "Türkiye Avrupa'da obezitede birinci sırada. O yüzden hepimizin spor yapması, hareket etmesi ve çevremizdeki komşumuzu da ailemizi de bu konuda teşvik etmesi gerekiyor." dedi. Obezitenin çağımızın önemli sorunlarından biri olduğunu belirten Köseadağı, dengeli beslenme ve egzersiz yapmanın önemine dikkat çekti.

Farkındalık yürüyüşü, Caddebostan Etkinlik Alanı'nda düzenlenen zumba etkinliği ile sona erdi.

GÖZ VAKFI 1984'ten günümüze...

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Belirti vermeden ilerliyor.

GLOKOM

- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplastisi
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL

Bayrampaşa Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi
(0216) 417 20 21

BURSA

Nilüfer Göz Merkezi
(0224) 364 91 00

GELİŞİM TIP LABORATUVARLARI Kuruluş 1993

Sevgili Dostlar; İkinci Beyin olarak nitelenen bağırsaklarımızdaki 43 mikroorganizmanın %99.9'unun sayı ve miktarını gösteren Enteroflor Bağırsak Mikrobiyota Testi ile, çeşitli hastalıklarla ilişkisi hakkındaki bilgileri www.gelisimlab.com.tr adresinden inceleyebilirsiniz.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarkent: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

● Hülya ARSLAN

Kadıköy Belediyesi İDEA Acıbadem, 1 Mart Cumartesi günü ebeveynlerin karşılaştığı zorlukları anlamalarına yardımcı olup, çocuklarıyla daha güçlü bağlar kurmalarını sağlayan bir söyleşiye ev sahipliği yaptı. Bağlanma Temelli Ebeveyn Eğitmeni ve Ebeveyn Danışmanı Ece Özgür Ülgenci, "Yeni Yaşamda Ebeveynin Yorgunluğunu Anlamak ve Hafifletmek" başlıklı söyleşiyle katılımcılarla bir araya geldi. Etkinlikte Libertango Dans Okulu'ndan eğitimciler Eren Cem Morkoç ve Zeynep Yalçınkaya da dansın iletişim bağının kurulmasında önemli olduğuna değindi.

"EBEVEYNLİK DOĞALDIR"

Söyleşide Ülgenci, ebeveynlik sürecindeki zorlukları ve bu süreçle başa çıkma yöntemlerini anlatarak, güvenli bağlanma yöntemlerinin önemine dikkat çekti. "Ebeveynlik doğaldır ve doğal kalması gerekir. Koşullar ne olursa olsun, her ebeveyn elinden gelenin en iyisini yapar." dedi.

Pandemi sonrası ebeveynlik ve çalışma hayatı arasındaki dengeyi sağlamanın zorluklarına değinen Ülgenci, "Pandemi sonrası evden çalışma sistemine geçtik. Bu durum, ebeveynlik ile iş hayatı arasında denge kurmayı daha da zorlaştırdı. Ancak bu dönemde teknolojiyle büyüdük ve ebeveynler daha fazla bilgiye erişme imkânı buldu." ifadelerini kullandı

Güvenli bağlanma yaklaşımının ebeveynler için ne kadar önemli olduğunu anlatırken, ebeveynliğin doğal bir süreç olduğuna da dikkat çeken Ülgenci, "Tüm canlılarda olduğu gibi, koşullar ne olursa olsun, ebeveynler çocuklarına en iyi şekilde rehberlik eder. Bağlanma kuramı ve oyun terapisi gibi yaklaşımlar ise ebeveynlerin çocuklarıyla sağlıklı bir ilişki kurmasına yardımcı olabilir. Bu tür eğitimlerde destekleyici ve güçlendirici birer yöntemdir. Ebeveynlik doğaldır ve doğal kalması gerekir." diye belirtti.

BİR İLETİŞİM ARACI OLARAK DANS

Libertango Dans Okulu'ndan gelen eğitimciler Eren Cem Morkoç ve Zeynep Yalçınka-

Güçlü bağlar güçlü ebeveynlik

İDEA Acıbadem ilk etkinliğini "Ebeveynin Yorgunluğunu Anlamak ve Hafifletmek" söyleşisiyle gerçekleştirdi

ya, dansın bir iletişim bağının aracı olduğunu vurgulayarak, çiftler arasındaki sosyalleşmenin önemini dile getirdi. Dansın hem sosyalleşme hem de çiftler arasında güçlü bağlar kurma konusunda büyük bir rol oynadığını belirttiler. Eğitimcilerin sunduğu mini dans gösterisinin ardından, Ece Özgür Ülgenci, katılımcılardan gelen soruları yanıtladı.

"İYİSİNİ YAPABİLECEĞİMİ FARK ETTİM"

Söyleşiye katılan ebeveynlerden Gülden Ersal Yavuz, söyleşiden edindiği bilgilerle ebeveynlik yolculuğundaki deneyimlerini nasıl dönüştürebileceğini fark ettiğini söyledi ve şöyle devam etti: "Bu söyleşide ebeveyn olmanın ve güvenli bağ kurmanın önemini anladım. Ayrı-

ca bu sürecinin de nasıl yorgunluk getirdiği hakkında da bilgim oldu. Yorgunluk içinde bağ kurmanın önemini öğrendim ve daha iyisini yapabileceğimi fark ettim. Bugün burada olduğum için mutluyum. Hem kendim hem de çocuğum için faydalı bilgiler edindim." Ece Özgür Ülgenci'yi daha önce din-

leyen ve söyleşi de anlatılanların kendisini rahatlatmış olduğunu söyleyen Şölen Karagöz, 12 ve 8 yaşındaki iki çocuğuna nasıl daha iyi yaklaşacağını öğrendiğini şu sözlerle anlattı: "Bu tür etkinliklerde çocuklarıma nasıl yaklaşacağımı daha iyi anlıyorum ve dinlediğimde yeni yöntemler öğreniyorum. Burada sadece çocuklarınızla olan iletişiminize dair bilgiler edinmi-

yorsunuz, bugün çocuklarımdan kendi aralarında nasıl iletişim kurmaları gerektiğini de öğrenmiş oldum. Çocuklarınızla aynı dili konuşmak gerçekten çok önemli. Biz kendi ebeveynlerimizle aynı dili konuşamadığımız için çok tartıştık. Ailemizden öğrendiklerimizle değil de uzmanlardan öğrendiklerimizle ilerlemeye çalışıyoruz."

Oruç tutanlar nasıl spor yapmalı?

Ramazan ayında oruç tutanların, her zamanki tempolarından daha düşük bir şekilde spor yapması gerektiğini söyleyen Spor Antrenörü Tugay Çakar, "Kalbi çok fazla yormadan, nabızı çok yükseltmeden sağlıklı bir şekilde spor yapılabilir." dedi

● Deniz Şimal TAŞAN

Ramazan ayıyla beraber iftar sofralarında oruçlar açılıyor, sahurda günün son öğünü yeniyor. Pekli sporu rutin olarak hayatlarına dahil etmiş kişiler Ramazan ayında sağlıklı bir şekilde spor yapabilir mi? Biz de bu konu hakkında bilgi almak için Spor Antrenörü Tugay Çakar ile konuştuk. İftardan sonra herhangi bir egzersizin yapılabileceğini sadece temponun düşürülmesi gerektiğini vurgulayan Tugay Çakar, pilates, yoga, stretching ve düşük tempolu yürüyüşlerin Ramazan'da çok rahat bir şekilde yapılabilecek egzersizler arasında olduğunu belirtti.

İLK HAFTA VÜCUT ALIŞMALI

Gün boyu aç kalan vücutta glikojen depolarının boşaldığını ve spor için en zor dönemin ilk hafta olduğunu ifade eden Çakar, "İlk hafta vücudu alıştırmak için temponun biraz düşürülmesi gerekiyor. Sonraki haftalarda vücut bu tempoya alışmaya başlıyor. Bu nedenle ilk hafta daha kontrollü ve dikkatli olunmalı." şeklinde konuştu.

Çakar, kişinin enerji durumuna göre antrenmanın iftardan 1,5 - 2 saat önce veya iftardan sonra yapılabileceğini dile getirerek, "Oruç tutan bireyler spor rutinlerini sürdürebilir ancak her zamanki tempolarından daha düşük bir şekilde devam etmeleri gerekir.

Örneğin, kuvvet antrenmanı yapan biri, oruçlu iken de bu antrenmana devam edebilir ancak daha düşük ağırlıklarla çalışmalıdır." dedi.

EVDE NELER YAPILABİLİR?

Özellikle orta ve ileri yaştaki bireylerin evde hafif egzersizler yapabileceğini vurgulayan söyleyen, "Nabızı çok yükseltmeden vücut ağırlığıyla yapılan hareketler, pilates lastikleri (terabant), çember ve küçük pilates toplarıyla basit egzersizler uygulanabilir. Ancak, kronik kalp, şeker ve tansiyon gibi rahatsızlıkları olan bireyler, doktor kontrolünde egzersiz yapmalıdır. Ayrıca egzersiz sırasında baş dönmesi, göz kararması, tansiyon veya şeker düşmesi gibi durumlarla karşılaşırsa, spor hemen bırakılmalıdır." uyarısında bulundu.

SPOR GÜNLERİNDE BESLENME

Kas kaybının yaşanmaması için sahur ve iftarda protein alınımına dikkat edilmesi gerektiğini ifade eden Çakar, "İftardan sonra antrenmana gidilecekse çok fazla yağlı, şekerli gıdalar ile

kızartma yenilmemeli. Çünkü bütün gün vücut aç bırakıldığı için mide bulanabilir. Ayrıca kilo alınımına dikkat edilmesi için sahurda şekerli gıda tüketilmemeli." dedi.

Antrenman öncesinde hafif bir çorba içile-

bileceğini ifade eden Çakar, "Glisemik endeksi düşük olan bulgur pilavı, yasemin veya basmati pirinci, patates gibi kompleks karbonhidratlar tüketilebilir. Kan şekerinin ani yükselmesini önlemek için mutlaka proteinli bir gıda eklenmelidir. Et, tavuk, balık gibi hayvansal proteinler ya da baklagillerden mercimek, fasulye ve nohut tercih edilebilir" diye konuştu.

Karbonhidratın kesilmesinin tercih edilmediğini vurgulayan Çakar, "Çünkü vücudun enerji kaynağı ve sporda da enerjiyi proteinden değil karbonhidrattan alıyoruz. O nedenle karbonhidrat kesimi yanlış, dozunu düşürebilirsin. Kompleks karbonhidratlar, glisemik endeksi düşük karbonhidratlar tüketebilirsin. Karbonhidrat ve yağlar kilo aldırılmaz, önemli olan miktarının doğru belirlenmesi." diye konuştu.

SU İÇİMİ

Vücudun büyük bir kısmının sudan oluştuğunu hatırlatan Çakar, "İftardan sonra antrenmana gidilecekse muhakkak yüksek miktarda su tüketilmesi gerekiyor, çünkü antrenmanda da su kaybı olacak. Ramazan daha önce yaz aylarına denk geldiği için bu yıl daha az terleme olacak, o yüzden günde ortalama 2 buçuk 3 litre su içilmeli." diye konuştu.

SPOR YAPILMAZSA NE OLUR?

Yıl içindeki düzenli spor rutinini Ramazan ayında bırakanların kas kaybı yaşayacağını vurgulayan Çakar, "Bayramla beraber beş haftalık bir süreçten bahsediyoruz. Hem beslenme hem de spor olmayınca gözle görülür bir şekilde kas kaybı olacaktır, bıraktığı zamanki performans beklenmemeli. Bunun geri dönüşü kişinin sporcu geçmişine göre üç haftayı bulabilir." dedi.

Viva Italia

İTALYANCA DİL KURSLARI

7 NİSAN'DA BAŞLIYOR!

Yüz yüze / Online

www.italyandilmerkezi.com
info@italyandilmerkezi.com
+90 (212) 912 0039

İTALYAN DİL MERKEZİ

Merkez mah. Halaskargazi
cad. No:143 / 4 Şişli-İst.

Gönüllülerden gelenler

Göztepe'de çocuk atölyeleri

Göztepe Gönüllüleri Çocuk Komitesi 'Çocuk Atölyeleri' etkinliği düzenledi. Okul öncesi çocuklar için düzenlenen etkinlikte çocuklar, gönüllü öğretmenlerin rehberliğinde hikâye okuma ve boyama aktiviteleri gerçekleştirdi. Çocukların yaratıcı etkinliklerle buluştuğu atölyeler, onlara hem eğlenceli hem de öğretici bir ortam sundu. Hikâye okuma faaliyetleri, çocukların kitap sevgisini pekiştiren boyama etkinlikleri hayal güçlerini geliştirdi. Göztepe Gönüllüleri, bu tür etkinliklerin çocukların hayal gücünü geliştirdiğini, kitaplarla bağlarını güçlendirdiğini ve güvenli bir sosyal ortam oluşturduğunu belirtti.

Fenerbahçe'den deprem bölgesine destek

Fenerbahçe Gönüllüleri, deprem bölgesindeki çocuklar için anlamlı bir yardım kampanyası düzenledi. Kampanya kapsamında 200 çocuğa bot, mont, atkı ve bere yardımı yapıldı. Fenerbahçe Gönüllü Evi Başkanı Ömür Erkök ve yardımcısı Yıldız Toprakseven, yardımları bizzat bölgeye giderek çocuklara ulaştırdı. Ömür Erkök, destek veren tüm bağışçılara teşekkür ederek, "Bir çocuğun kalbine ekilen tohum, yarına ekilen umuttur. Bu tohumu ekebilmek için destek olan tüm bağışçılara teşekkür ediyorum, ülkemizde böylesine büyük bir acının bir daha yaşanmamasını temenni ediyorum" dedi.

Fikirtepe'de Dünya Kadınlar günü buluşması

Fikirtepe ve Suadiye Gönüllüleri, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında Fikirtepe Gönüllü Evi'nde mahalle sakinlerinin katılımıyla özel bir buluşma gerçekleştirdi. Etkinlikte, kadınların toplumdaki yeri ve hakları üzerine sohbetler edilirken, dayanışma ruhu ön plana çıktı. Aynı zamanda Suadiye ve Fikirtepe Gönüllüleri, ihtiyaç sahibi ailelere erzak yardımı yaparak sosyal sorumluluk çalışmalarına bir yenisini ekledi.

Ömer Seyfettin anması

Göztepe Gönüllüleri Kültür ve Sanat Komitesi, ünlü edebiyatçı Ömer Seyfettin'i ölüm yıldönümünde özel bir etkinlikte anı. Yazar Yılmaz Çongar'ın konuk olduğu etkinlikte, Ömer Seyfettin'in edebi mirası üzerine konuşuldu.

Afet farkındalık eğitimi

Sahrayıcedit Gönüllüleri, afet farkındalığını artırmak amacıyla önemli bir eğitim programına ev sahipliği yaptı. Kadıköy Belediyesi Kentsel Arama Kurtarma Takımı'ndan Ünal Akdemir'in katılımıyla gerçekleşen eğitimde, afetlerden korunma yöntemleri ve olası afet durumlarında doğru müdahale teknikleri ele alındı. Ünal Akdemir gönüllülere afetten korunma yöntemleri hakkında bilgi verdi.

Kadın hakları semineri

Göztepe Gönüllüleri Eğitim Komitesi Avukat Fatam Erdebir'in katılımıyla 'Kadın Hakları' semineri düzenledi. Katılımın yoğun olduğu seminerde, dünyada kadın haklarının gelişim tarihi, Türk toplumunda kadının yeri gibi konular konuşuldu. Etkinlik sonrasında Avukat Fatam Erdebir katılımcıların sorularını yanıtladı.

Çocuklarla tiyatro sohbeti

Feneryolu Gönüllüleri Çocuk ve Sağlık Komitesi, tiyatro sanatçısı İdil Yazgan'ı etüt öğrencileriyle buluşturdu. Feneryolu Gönüllü Evi'nde gerçekleşen etkinlikte çocuklara tiyatro sanatı hakkında genel bilgiler verildi.

KADIKÖY BELEDİYESİ GÖNÜLLÜLERİ

HAFTALIK ETKİNLİK PROGRAMI
7 - 14 Mart 2025
Başvuru Tel: 0216 346 57 57

ETKİLİ İLETİŞİM

Eğitmen Esin Karac
Tarih: 7 Mart 2025 / 14.00
Yer: Acıbadem Gönüllü Evi
Düzenleyen: Acıbadem Gönüllüleri

"KADINIM HAKLARIM VAR"

Avukat Elif Güven Ören
Tarih: 8 Mart 2025 / 14.00
Yer: Acıbadem Gönüllü Evi
Düzenleyen: Acıbadem Gönüllüleri

SAĞLIKLI YAŞ ALMA

Fizyoterapist Fırat Demir
Tarih: 8 Mart 2025 / 13.00
Yer: Göztepe Gönüllü Evi
Düzenleyen: Göztepe Gönüllüleri

HİCAZKAR TSM TOPLULUĞU

Şef: Onur Asım Şenocak
Tarih: 10 Mart 2025 / 20.30
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

YAŞAR ÖZEL TSM KOROSU

Şef: Serhat Sarpel
Tarih: 11 Mart 2025 / 20.30
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

SATRAŇÇAN SANAT VE FELSEFEYE

Türkiye SatraŇ Federasyonu Asbaşkanı
Turgay Seçkin Serpil
Türkiye SatraŇ Federasyonu Geçmiş Asbaşkanı
Kuvay Sanlı
Tarih: 11 Mart 2025 / 14.00
Yer: CKM B Salonu
Düzenleyen: Zühtüpaşa Gönüllüleri

NOSTAJİ POP, VOKAL VE ORKESTRASI

Şef: Atilla Yelken
Tarih: 12 Mart 2025 / 20.30
Yer: Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi
Düzenleyen: Müzik Gönüllüleri

EGZERSİZ NİÇİN VE NE KADAR

Prof. Dr. Ufuk Alp kaya
Tarih: 12 Mart 2025 / 14.00
Yer: Fenerbahçe Gönüllü Evi
Düzenleyen: Fenerbahçe Gönüllüleri

50 YAŞ ÜSTÜ EKLEM SAĞLIĞI

Operatör Dr. Taner Aksu
Tarih: 13 Mart 2025 / 14.00
Yer: Kriton Curi Gönüllü Evi
Düzenleyen: Kriton Curi Gönüllüleri

ALZHEIMER HASTALIĞI VE YAŞLILIK

Nöroloji Uzmanı Dr. Taner Seleker
Tarih: 14 Mart 2025 / 14.00
Yer: CKM B Salonu
Düzenleyen: Erenköy Gönüllüleri

Kadıköy'ün 100 yaşındaki çınarına ziyaret

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, 100 yaşına giren Fatma Müşerref Gelmiş'i ziyaret etti

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, 1 Mart Cumartesi günü, Kadıköy'de yaşayan ve 100 yaşına giren Fatma Müşerref Gelmiş'i eşi Nihal Köseadağı ile birlikte ziyaret etti. Ziyaret sırasında, 100 yıllık çınar Fatma Müşerref Gelmiş'in hayat hikâyesini kendi ağzından dinleyen Köseadağı, "Kadıköy'de 100 yıllık bir çınarımızın, Fatma teyzemizin hikâyesini kendi

ağzından dinledik ve yeni yaşını beraber kutladık. Kişisel tarihiyle Kadıköy'de kök salan ve izini bırakan komşularımız bizim en büyük zenginliğimiz. Fatma teyzemize sağlık dolu nice yıllar diliyorum." dedi. Köseadağı, 100 yaşına giren Gelmiş'e sağlık dolu nice yıllar dileyerek, Kadıköy'deki bu tür değerli komşuların şehri daha da özel kıldığını vurguladı.

28

Kadıköy'ü kelime kelime arşınlayacağız. Bu sözcükler yolculuğundaki rehberimiz ise usta bulmacacı, Kadıköylü merhum İlker Mumcuoğlu'nun Yitik Ülke Yayınları'ndan çıkan kitabı "Kadıköy Sözlüğü". İlçe-ye dair A'dan Z'ye bir sözlük olan bu eserden ve diğer kaynaklardan az bilinen bilgiler ışığında buyurun sözcüklerdeki Kadıköy seyahatine...
Hazırlayan: Gökçe UYGUN

K HARFİ (devam-son)

Kraliçe Viktorya/Kırım Savaşı Abidesi:

Kırım Savaşı'nda ölen İngiliz askerlerini anmak amacıyla 1858 yılında Kraliçe Viktorya tarafından Haydarpaşa'daki İngiliz Mezarlığı'na diktirilen, Baron Marochetti'nin tasarladığı, 28 metre yüksekliğinde, dört köşesinde melek figürleri bulunan, dört yüzünde Fransızca, İngilizce, İtalyanca ve Türkçe birer metin yazılı olan anıt. **Kriton Curi:** 1942'de Kadıköy'de doğan, Zoğrafyan Lisesini bitirdikten sonra Robert Kolej İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden 1966 yılında mezun olan, 1974'te İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi, İnşaat Mühendis-

liği Bölümü'nde doktora yapan, Robert Kolej'de öğretim üyeliği yapan, 1988 yılında profesörlüğe yükseltilen, 1993 yılında Çevre Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne atanan, 1996 yılında vefat eden, Bahariye Aya Triada Kilisesi'nde yapılan cenaze töreninden sonra, Kadıköy Rum Ortodoks Mezarlığı'na gömülen, "Çevrenin Babası" olarak tanınmış ünlü çevre bilimci profesör.

Kumral Ada Mavi Tuna: Modallı yazar Buket Uzuner'in, Baylan Pastanesi'nin müdavimi olan roman kahramanları.

Kup Griye: Tarihi Baylan Pastanesi'nin, geçmiş 1954'e dayanan, vanilyalı ve karamelli dondurmanın krem şanti, balbadem

ve karamel sosuyla olan karışımından elde edilen özel tatlısı.

Kurbağalıdere'nin Kısmeti: 1888-1965 yılları arasında yaşayan yazar Refik Halit

Karay'ın, 1942 yılında Tan gazetesinde ve İnkılâp Yayınları'nca basılan Memleket Yazıları'nın ilk cildi Hep İstanbul kitabında yer alan, "minelezel, ilelebet kıyamet gününe kadar aynı terane ve kısmeti kapalı aynı Kurbağalıdere! Kurbağalı bize kahkahaları ile güldür en kokulu dere" dediği makalesinin başlığı.

Kuruçeşme: Acıbadem Caddesi ile Köftüncü Sokağı'nın kesiştiği yerde bulunan, Baba-Oğul Çeşmesi de denilen, Kızlarağası Tayfur Ağa ile

manevi oğlu Başmuhasip Besim Ağa tarafından 1844 tarihinde yaptırılan, bugün orijinal yerinin karşısına taşınan, yakınında bir namazgah taşı da bulunan tarihi çeşme.

Kurukahveci Mehmet Efendi Mahdumları: 1871'de Tahtakale'de kurulan ikinci dükkânını Kadıköy'de açan tarihi kurukahveci. **Kuşdili Tiyatrosu:** 1900'lerin başında Kuşdili Çayırı'nda inşa edilen, İstanbul'un tuhaf tiyatrolarının en önemlileri arasında sayılan, önemli oyuncuların hepsinin, Kel Hasan Efendi'nin, Naşid'in, Fahri Bey'in, İsmail Dümbüllü'nün sahneye çıktığı, sonra gazino, ardından İETT'nin tramvay müzesi olan, günümüzde

Kadıköy İtfaiyesi'nin bulunduğu yapı. **Kuşdilinde:** 1867-1912 yılları arasında yaşayan Mehmed Celal'in, 1900'lü yılların başında mesire ve piyasa yapma yeri olan Kuşdili'ni anlattığı romanı.

Küçük Hanımefendi film heykeli: Fenerbahçe Parkı girişinde yer alan, heykeltıraş Ümit Öztürk'ün 2013 yılında yaptığı, Sadri Alışık, Ayhan Işık, Belgin Doruk, kamera, ışıklar, yönetmen koltuğu, mikrofon tutan seçti ve ayrıma film afişinin yer aldığı bronz heykel grubu.

Küçük Moda Burnu: Moda'nın, Kalamış Koyu'na hâkim, Bomonti Moda ve Kadıköy Belediyesi'nin Khalke-don Moda Cafe & Restaurant'ını barındıran semt.

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

D K T E R D E M L İ D K
İ E E T M E İ D İ D S İ
N E V L Ğ D A P İ N B G
A E N A İ İ A P L Ç K N
R A M L D D F İ İ D İ
M İ D S D R U S L U İ D
D Z İ K İ İ A L L D N İ
M H L Z A Y L İ İ N E K
A R İ A N L İ İ D K K T
İ G Ş D İ N C İ M E C E

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizelerini oluşturacaktır.

DİLEK DİNAR
DİLİM DİNCİ
DİLİŞ DİNEK
DİLLİ DİNGİ
DİLME DİPLİ
DİMAĞ DİPRİZ

SUDOKU BULMACA

			5	2	3			
	8							9
3	7							5
5		6				2		1
			9	5	2			
8			6			5		
		1					3	
				6			4	
		2		8	7			

7		4						
			1	3		8	4	
			6			3		
				8	1			
9	6	3		4			5	
2							9	7
	2	9			8			5
	7			1	6			
	5							4

				9	6	3		
					3	4		5
2		1						
	8		4				6	
	9		5					
			9			2	7	
5				4				8
7				2				4
6				8			5	2

				9			4	
1	5	6	7					
				2		3	7	5
							6	4
5	8	3					2	
				1	2			
8	6	1		3				
							4	7
2				8	5	9		

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

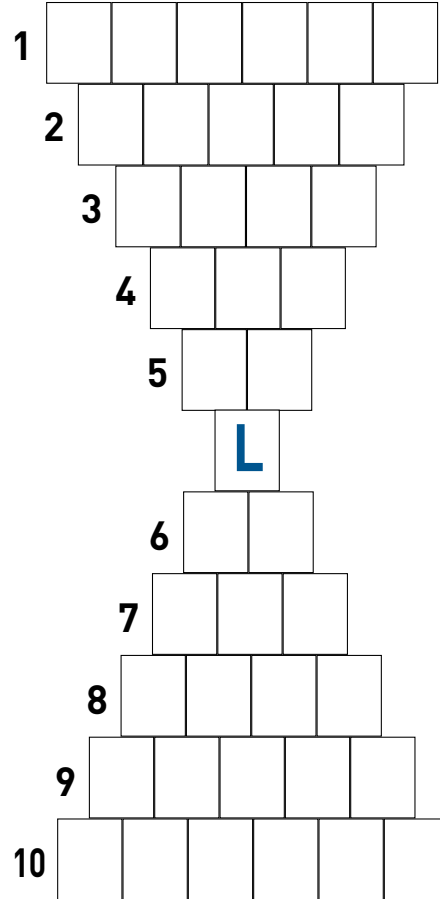
1. Canlı maddelerin fiziksel ve kimyasal değişimi - 65 santimetrelilik uzunluk ölçüsü - Gerektiğinde yardımda bulunmama, bir kimşenin güvenini yok etme 2. Eskimoların kendilerine verdikleri ad - Doğru ses vermesi için bir çalgıda yapılan ayar - Toprağın kaymasını veya suyun akmasını önlemek için yapılan kalın duvar - Bir resmi sulandırılmış renklerle boyamaya veya gölgelemeye verilen ad 3. Örnek, kalıp - Romanya para birimi - Dokuma tezgâhında tarağı tutan ağaç veya metal parça - Değerli madenlerde yasanın istediği ağırlık, saflık ve değer derecesini gösteren ölçü 4. Osmiyumun simgesi - Kaz, ördek, güvercin gibi hayvanların civcivlikten sonraki durumu - Anlak, dirayet - Engel - Şaşma ünlemi 5. Madagaskar Adası'nda sık rastlanan, uzun kuyruklu, yumuşak tüylü bir tür maymun - "..... Sayar" (yazar) - Yasalarla sahip olunan hakların herkes tarafından kullanılmasının sağlanması 6. Erzincan'ın bir ilçesi - Sağlama, elde etme - Türkü, şarkı - Fotoğraftaki yazarın bir kitabı 7. Aylardan biri - Satrançta beraberlik 8. Bir çeşit pelte - Hardal kokulu savaş gazı 9. Pamuk kozası - Aynanın arkasına sürülen ince metal tabaka - Eski Mısır tanrısı - Nispet

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	B	İ	N	G	Ü	R	S	Ö	N	M	E	Z	D	A	N	P	E	K	
2	İ	M	A	R	O	R	D	U	L	İ	K	İ	D	İ	T	E	Ö		
3	L	Z	İ	F	T	E	R	F	E	L	E	K	P	E	S	Ü	S		
4	G	A	İ	L	E	O	M	A	Z	E	R	İ	L	E	R	N	E		
5	E	R	K	N	E	Y	İ	Y	E	E	L	A	L	E	M	M			
6	Ö	D	E	F	A	N	S	R	E	S	İ	F	K	B	E				
7	Z	A	H	İ	R	E										A	S	E	T
8	G	A	Z	E	S	O										A	Z	İ	M
9	E	Ş	L	E	K	N										P	A	N	E
10	N	E	T	R	A	S										A	N	A	E
11	R	E	K	O	R											L	R	A	F
12	B	E	R	E	K	E	T									A	V	A	L
13	O	F	E	T	İ	K	E									K	İ	A	Z
14	D	E	V	A	A	V										Z	İ	Y	A
15	U	E	L	O	E	Ş	E	L	E	K	B	E	L	R	E	Y			
16	C	O	R	L	İ	K	İ	T	M	O	K	A	B	E	M	A	R	E	
17	S	İ	B	A	K	F	A	L	R	O	T	A	T	İ	F	R			
18	T	E	M	İ	N	A	T	M	İ	T	O	M	A	N	İ	E	R		
19	A	L	B	A	Z	İ	L	I	K	A	A	K	İ	T	A	P			
20	T	O	R	İ	K	P	A	N	A	Y	I	R	K	O	Z	Y	A		

KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. L harfini ipucu olarak veriyoruz. L'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Çamur.
- Bir burç adı.
- Ahmak, sersem.
- Kalın tüy.
- İsrail'in plaka işareti.
- Lütesyumun simgesi.
- Büyüteç.
- Elazığ'ın bir ilçesi.
- Çelik.
- İstenilen, aranan, arzu ve talep edilen şey.

KAKURO BULMACA

		7		21			4		11						29		17
3					12					19		6			17		
14					16									16	28		
		4						16		14							
							11					15					
		17					9					11					
				12						14							
								12									
				15						15					25		
		7					5					10					
							3										
		14										8		16			9
7															3		
8															16		

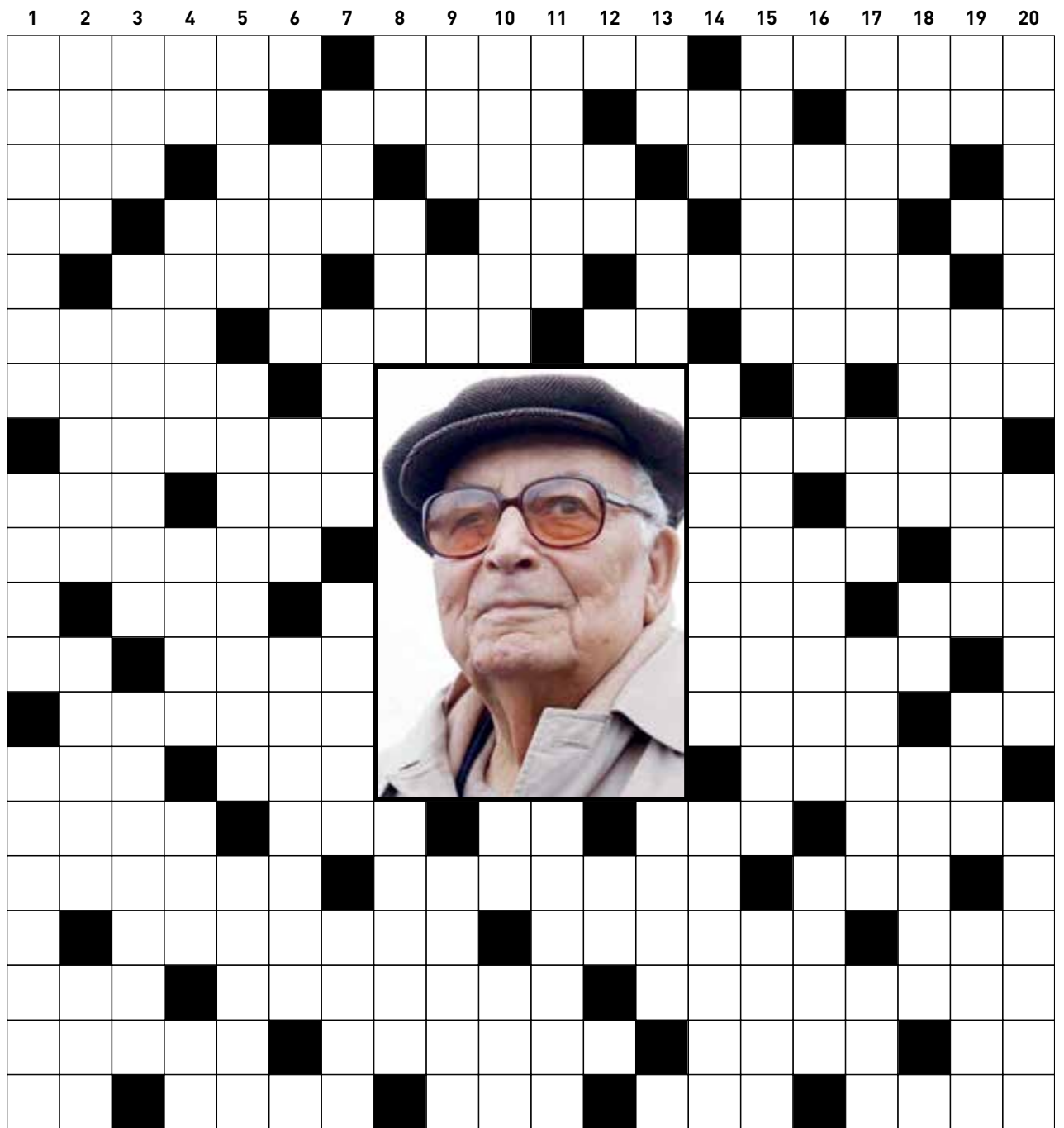
Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

Terketmedi sevden beni / Aç kaldım, susuz kaldım,
/ Hayın, karanlıktı gece

KUM SAATİ
1. Balık, 2. Balık, 3. Alık, 4. Kıl, 5. İl, 6. Lu, 7. Lüp, 8. Patu, 9. Pula, 10. Matlup.

KELİME AVI BULMACA
1. Balık, 2. Balık, 3. Alık, 4. Kıl, 5. İl, 6. Lu, 7. Lüp, 8. Patu, 9. Pula, 10. Matlup.

ÇÖZÜMLER

Kötüleme, yermeye - Özel kağıtlarla bakılan fal 9. Kısa yazı - Silisyumun simgesi - İnce pide durumunda ekmek 10. Yol bakımı ve kontrolü için demir yollarında kullanılan küçük arabaya - Olumsuzluk ön eki - İri ve bol renkli papağan türü 11. Mal ederek, yükleyerek - 1755°C'de eriyen, kolay işlenen, çok dayanıklı, değerli bir element 12. İki borunun birbirine birleştirildiği yer - Dürüst 13. Notada durak işareti - İsviçre'de bir ırmak - Yapım 14. İlâç - Bir ilimiz - Tahta perde 15. Kutsal inanç, iman - Geminin

saatteki hızını ölçen alet - Sonsuzluk 16. Havai, ciddi işlerle uğraşmayan - Manila keteni de denilen palmye türü - Ahlâk bilimi 17. Cüzzamlı - Satrançta özel bir hareket - Bir şeyin nicelik bakımından erişebileceği miktar - Tabaklanmış ceylan derisi 18. "..... Ağacı" (Nazan Bekiroğlu kitabı) - Kıldan veya kamıştan yapılmış elek - Ayak - Bayramdan önceki gün 19. Hane - Samuray kılıcı - Cömert - Haysiyet, şeref 20. Büyük çapta alış veriş - Düzyazı - Futbol sahasının orta noktası.

İyi ki doğdu günlerimiz

İZEL ROZENTAL

izel1951@gmail.com

Bundan yıllar önce, ikinci ile üçüncü cemre arasındaki günlerden bir sabah, Yaren leyleğin atalarından biri, koordinatları iyi ayarlayamamış olmalı ki, su ile toprak sınırındaki bir yere bırakıvermiş beni! Balık burcunda doğanlar biraz böyledir işte, kâh suda, kâh karada.

Bugünlerde herkes güzel umutlarla baharın gelişini gözlerken, ben heyecanla "doğdu" günümü kutlamış olurum. "Doğdu günü" deyişi altında sanatçı Bihrat Mavitan'ın icadı. Ressam, heykeltıraş, tasarımcı ve mucit Bihrat Mavitan'ın Kuzguncuk'taki, şimdilerde Bican Efendi Sokağına taşıdığı atölyesine fırsat buldukça uğrayıp çayını içmeyi, sohbet esnasında da göz ucuyla masasının üzerindeki incelemekten haz duyarım. Mavitan yalnız sözcüklerle değil, nesnelerle de oynamayı seven, onlara farklı işlevler yükleyen yaratıcı bir sanatçı olduğundan çalışma masasının üzeri hep ilginç 'oyuncaklarla' dolu olur. "Süreklili bir işle meşgul olmak, ayrıntıla-

ra kafa yormak, problem çözmek Mavitanların en bilinen özelliklerindendir. Bu yüzdendir ki heykeltıraş Bihrat Mavitan ve Tan Mavitan, heykel çalışmalarının yanı sıra, gündelik hayata dair ürettikleri cince çözüm öneriyle de bilinirler. Ardında iyi bir hikaye ve gözlem olan bu çözümler çoğunlukla iyi tasarımlarla hayat bulur." Bu şekilde tanıtır kendisiyle birlikte işbirlikçi oğlu Tan'ı.

İşte bu 'cince' çözümlerden biri, bambu ağacının kabuğundan yapılma 15 santimlik kişiye özel bir ergonomik cetvel, "iyi ki doğdu günü" armağanı olarak 2004 yılından bu yana çalışma masası süsler. Bunun için severim "doğdu" günlerimi!

Yanlış anlaşılmasın, aldığım orijinal armağanlar değildir bu sevginin asıl nedeni. Evet, hatırlanmak çok hoş bir duygudur, hatta kimi zaman mutluluk gözyaşlarımı tutamadığım duygusal anlar yaşamama dahi vesile olmuştur. Fakat daha önemlisi, "doğdu" günümün beynimdeki hatırlama merkezini uyarmasıdır.

Yeni yaşımı telefonda ses vererek kutlayan dostlar bu günüme ayrı bir güzellik katarlar. Sosyal medya hesaplarında birbirini peşi sıra akan kutlama mesajlarından daha

sıcaktır bu telefonlar. Fakat bir de gelmeyen telefonlar vardır ki, asıl onlardır beni hüznlendirip beynimdeki hatırlama merkezini tetikleyen.

Annemin belki de çok sayıdaki batıl itikatlarından bir tanesiydi; mutlaka ilk kutlayan kendisi olmak isterdi! Hatta bu işi o kadar abartmıştı ki, son yıllarda gece yarısından birkaç dakika sonra telefonumu çaldırır, "İyi ki seni doğurmuşum..." diye başlayan mutak tiradını yinelerdi. Bu yıl ilk kez telefonumu çaldırmadı, çaldıramazdı... ama çaldırma-yarak onu ne kadar özlediğimi hatırlattı!

Son üç yıldır telefonumu çaldırma-yar bir diğer dost ise Moda'nın simgelerinden Melih Ziya Sezer... Modalı olup da Melih Bey'in Yeni Moda Eczanesi'ni bil-

meyen yoktur. Nasıl da özlüyorum onun telefonunu! Yalnız benim değil, bütün sevdiklerinin "doğdu" günlerini telefonla kutlamayı adeta görev edinmişti.

Melih Bey'in "yeni" eczanesi Moda'nın önemli simgelerindedi. Zaman zaman Moda turu yaptığım bazı gençlere mutlaka Melih Bey'in eczanesini gösterirdim. Yeni Moda Eczanesi'ne adım attıkları andan itibaren konuklarım geçmişte bir zaman yolculuğuna çıkmış gibi olurlardı. Dar vitrinde sergilenen büyükçe mermer havan ve tarihi fiçinin dışında, sadece çevrede düzenlenen bazı söyleşi ve sergi ilanları bulunurdu, ne bir vitamin, ne bir diş macunu ilanı...

Eczanenin içi de sıra dışıydı. Derince dar bir mekanın sağ tarafını kaplayan camlı ahşap antika dolaplar, dolapların içinde boy boy, renk renk ilaç kutuları... Eczanenin arka tarafında bir banko, bankonun gerisinde "laboratuvar" tabelası asılı önü kırmızı bir perdeyle örtülü bir oda vardı. Dükkan eski eşyalarla doluydu. Ziyaretçilerin en fazla ilgisini çeken ise duvardaki, bir kanadının üzerinde "şiddetli zehirler", diğer kanadındaysa "hafif zehirler" yazılı ahşap dolaptı.

Melih Bey, bizi görünce bankonun arkasından çıkar, meraklı gençlerin sorularını cevaplandırır. Kısa ve öz konuşur, nasılsınız soru-

sunu, kimi eski Modalıların jargonuyla, "olabilirdi kadar" diyerek her şeye rağmen sağlığta olduğunu ima ederdi. Aynı zamanda şairdi Melih Ziya Sezer. Moda turumuzu o noktada sonlandırırken konuklarına onun şiir kitaplarından armağan ederdim.

29 Haziran 2022'de vefat etti Melih Bey. Gazete Kadıköy'deki veda yazısını Gökçe Uygun kaleme almış, eczanesinin müzeye dönüştürülme ihtimalinden söz ederek yazısını şöyle noktalamıştı: "Moda Caddesi 89B'deki eczanenin kepenkleri kapalı artık, ancak kapiya biraz yaklaşırsanız içeriden gelen, ilaç ve yaşılanmışlık kokusunu alabilirsiniz..."

Eczanenin müzeye dönüştürülmesi fikri Modalılar için gerçekleştirilmesi güç bir temenniydi. Nitekim geçen gün şu "yaşılanmışlık kokusunu" duyum-sama umuduyla 89B'deki küçük dükkanın önünde durdum. Kapısı ardına kadar açıldı. İçeride pantolonlar, kazaklar sergilenmişti. Derin derin nefes aldım. Haberler iyi değil Gökçe Hanım, içeride koku kalmamış, ne ilaç ne de yaşılanmışlık!

Bir Melih Ziya Sezer şiiriyle bitirelim:

Gökyüzünde yemyeşil bir ay ve bir yıldız kayıp zamanlarımda benim / siz ne çok varınız / uğultulu dalgalar gibi / yılları doldurdunuz / şimdi bana kalmış gibi / dağlar ötesinde sesiniz (15 V 2015)

Kaybolmaya yüz tutan mesleklerden biri olan örücülük, Kadıköy'de "Örücü Hayatı" dükkanıyla üç nesildir yaşatılıyor

Nesilden nesile gelen miras "Örücülük"

● Hülya ARSLAN

Unutulmaya yüz tutmuş meslekler arasında yer alan "örücülük", zamana direnerek ayakta kalmaya devam ediyor. Kadıköy Efes Çarşısı'nda bulunan "Örücü Hayatı" 1932 yılından bu yana örücülük sanatını icra ederek bu direnişe katkı sunanlardan... Triko ve giysilerde oluşan sigara yanıkları, sökülmele ve delikler kumaşın örgü türüne uygun olarak iğne ile ilmek ilmek işleniyor. Örücülüğün terzilikten farkı ise hem dikiş makinesinin kullanılmaması hem de her kumaşın örülmeye uygun olmaması. Şu anda dükkanın başında üçüncü kuşaktan Banu Sonkan bulunuyor. Sonkan, dükkanı ve mesleği yaşatma hikayesini gazetemize anlattı.

ATATÜRK'ÜN KORUMASIYDI

Atatürk'ün koruma ekibinde yer alan Hayati Sonkan, uzun yıllar çalıştıktan sonra yoğunluktan dolayı emekliye ayrılıyor. Emekli olduktan sonra el işlerine olan becerisinden dolayı Eskişehir'e gidiyor ve burada bir örücü ustasıyla tanışarak mesleği öğreniyor. İstanbul'a döndüğünde ise o dönemin ünlü örücüler çarşısı olan Beyoğlu'ndaki Kapalı Çarşı'da çalışmaya başlıyor. Ancak ailesiyle birlikte Kadıköy'de yaşadığı için 1932 yılında Kadıköy'de "Örücü Hayatı" ismiyle kendi dükkanını açıyor.

SONKAN'IN YURTDIŞI DENEYİMİ

Hayati Sonkan vefat ettikten sonra oğlu Umur Sonkan, babasının izinden giderek mesleği devraldı. Ancak sadece babasının tecrübeleriyle yetinmeyip, Almanya'ya giderek burada mesleki eğitimini geliştirdi. Almanya'da Polonyalı terzilere örme sanatı dersi vererek yeni teknikler öğrendi ve sonrasında İstanbul'a dönerek dükkanını modernleştirdi. Umur Sonkan'ın vefatının ardından, mesleği devralan kişi, oğlu Tuğrul Sonkan ve gelini Banu Sonkan oldu. Timur Sonkan başka bir alanda kendini geliştirmeye karar verince dükkan eşi Banu Sonkan'a kaldı. Hala ilk günkü heyecanı ile örme sanatını icra eden Banu Sonkan "Burası bir tarih ve ben de bu tarihin bir parçasıyım." diyor.

ÜÇÜNCÜ NESİL OLARAK MESLEĞİ YAŞATIYOR

Bugün "Örücü Hayatı" dükkanında ipliği elinde tutan kişi, ailenin üçüncü nesil temsilcisi Banu Sonkan. Kayınpederinden devraldığı bu mesleği 30 yıldır sürdürüyor ve dükkanı

yalnızca bir iş yeri olarak değil, aynı zamanda geçmişin hatıralarını yaşatan bir mekân olarak görüyor. "Dükkâna girdiğimde kayınpederimi hissediyorum. Masası, kullandığı aletler hâlâ aynı yerde duruyor. Burası yalnızca bir tamir dükkanı değil, anıların da saklandığı bir yer." diyor.

"HER ÖRGÜDE BİR HİKÂYE VAR"

Banu Sonkan, örme sanatının sadece bir iş değil, aynı zamanda bir hikâye olduğunu şu sözlerle anlatıyor: "Buraya gelen insanlar sadece bir giysi tamir ettirmiyor, anılarını da bize getiriyorlar. 'Bu kazak annemden bana kalan bir hediye', 'Bu hırka babama dedemden kalmış şimdi de babam bana verdi' diyerek geliyorlar. Biz de o anıları tamir ederek yeniden canlandırıyoruz."

YURT DIŞINDAN MÜŞTERİLER

"Örücü Hayatı"nın ünü, sadece Kadıköy ile sınırlı kalmamış. Banu Sonkan, yurt dışından da gelen müşterilerin eski kazaklarını, kabanlarını ve ceketlerini tamir ettirmek için dükkanlarını ziyaret ettiğini söylüyor ve "Buraya Almanya'dan, İngiltere'den hatta Amerika'dan gelen müşterilerimiz var. Ellerinde yıllardır sakladıkları kazakları tamir ettirmek için getiriyorlar. Bir yıl boyunca yırtılan veya delinen değerli kıyafetlerini biriktirip valizle bana getiriyorlar. Bu işi yalnızca bir tamir değil, bir restorasyon olarak görüyorum. İnsanların değer verdikleri kıyafetlerinin ömrünü de uzatmış oluyorum." diyor.

SABIR, EMEK VE KALİTELİ MALZEME

Firmaların artık sentetik, polyester ve karışık likra denilen iplik türlerini kullandıklarını ve bu durumun örücülük mesleğini zor durumda bıraktığını belirten Banu Sonkan, "Günümüzde firmalar, basit yöntemler kullanarak büyük verimlilikte üretim yapıyor. Sentetik ürünler, bu geleneksel zanaatları kaybolma noktasına getiriyor. Her kumaş örmeye müsait değil. Örme sanatı sabır, emek ve kaliteli malzeme gerektirir. Ancak günümüzde kullanılan basit malzemelerle üretilen giysiler, bu sanatın değerini kaybettiriyor." diyor. Geleneksel el sanatlarının giderek yok olduğuna dikkat çeken Sonkan, "El yapımı bir kazağın yerini fabrika ürünü tutmaz." diyerek el emeğinin değerini de savunuyor.

Kadıköy'ün hafızasına kazınmış olan "Örücü Hayatı" geçmişten bugüne taşınan bir miras olarak varlığını sürdürüyor. Banu Sonkan ise bu mirası devam ettirmek için iğnesini ve ipliğini elinden bırakmıyor ve "Elim iğne tuttuğu ve gücüm yettiği kadar ben bu mesleği devam ettireceğim. Bu meslek daha ne kadar hayatta kalır bilmiyorum ama ben elimden geleni yapacağım." diyor.

Prof. Dr. med. Süleyman YEDİBELA

Onkolojik Cerrah - Genel Cerrah

www.suleymanyedibela.com

* Pankreas Kanseri

* Sıcak Kemoterapi (HIPEC / PIPAC)

* Karaciğer Tümörleri

* Safra Yolları Hastalıkları

* Kolorektal Cerrahi

* Mide Kanseri

* Endokrin Cerrahi

* Fitik Cerrahi

Prof. Dr. med. Süleyman YEDİBELA

Erlangen,Friedrich Alexander Üniversitesi

Transplantasyon ve Hepato-Pankreato-Biliyer Cerrahi,Öğretim Üyesi.

"Doktor tedavi eder , doğa iyileştirir"

Telefon: +90 216 372 27 72

Mobil : +90 532 309 27 72